

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 14 h, če se oznanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Slovenski napredni volilci!

Dne 28. t. m. Vam bo stopiti na volišče v mestni deželnozborski skupini. Ta dan postane lahko usoden v zgodovini političnih pravic slovenskega meščanstva. Za in zoper te pravice se bo bila prva bitka v novem deželnem zboru! Bojna vrsta Vaših protivnikov bo močna, zakaj združeni bodo v njej Nemci, klerikalci in vladni pristaši. — Vaša skrb bodi zategadelj, da pošljete v ta boj same zanesljive Svoje može, ki so pripravljeni neustrašno in brezobzirno braniti Vaše pravice, može, ki so v resnici neodvisni navzgor in navzdol, na levo in na desno.

In ti može so po soglasnem sklepu Vaših zaupnikov:

1. Za mesto Ljubljana:

dr. Ivan Tavčar

odvetnik, deželni odbornik in občinski svetnik in

dr. Karel Triller

odvetnik in občinski svetnik, oba v Ljubljani.

2. Za mestno skupino: Kranj-Škofja Loka:

Ciril Pirc

posestnik in trgovec v Kranju.

3. Za mestno skupino: Kamnik-Radovljica-Tržič:

dr. Janko Vilfan

odvetnik in župan v Radovljici.

4. Za mestno skupino: Postojna-Lož-Vrhnika:

Josip Lenarčič

tovarnar in predsednik trgovske in obrtne zbornice, na Vrhniki.

5. Za mesto Idrija:

Engelbert Gangl

učitelj v Idriji.

6. Za mestno skupino: Novo mesto-Črnomelj-Kostanjevica-Krško-Metlika in Višnja goro:

Ivan Plantan

c. kr. notar in predsednik notarske zbornice v Ljubljani.

Somišljeniki! Kakor en mož združite v petek, dne 28. t. m. Svoje glasove na te naše zaupnike. Disciplina in zvestoba do stranke nad vse!

V Ljubljani, dne 21. februarja 1908.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke.

LISTEK.

Ljubezen Končanove Klare.

XI.
(Dalje.)

Markiza Helena je bila v svojem bistvu mehka žena. Dasi prava hči svojega časa, je vendar imela trenutke sanjivosti, ko so jo obšla romantična nagnjenja. Sicer se ni mogla vdati Klaričinim nazorom, ker so se ji zdeli pretirani, a ugovarjati jim tudi ni hotela, ker je uvidevala, da je v njih mnogo resnice. To kar je markiza doživela, še ni zamoglo podreti tistih nazorov, ki so ji bili privzgojeni, nego jih je šele začelo podkopavati. Na tistem si je markiza rekla, da se je na plesu pri maršalu Marmontu vendar prenašala. Postal je ji žal, da se je tako zgodilo in nervozno so se igrali njeni prsti s pismom, namenjenim maršalu, kakor bi hoteli to pismo raztrgati.

»Denimo, Klarica,« je po daljšem molku povzela markiza, »da bi se vam tako zgodilo kakor tisti ženi, o kateri sem vam pravila. Povejte mi po pravici, kaj bi vi v takem slučaju storili?«

To vprašanje je spravilo Klarico v veliko zadrego. Nekaj trenutkov sploh ni vedela, kaj bi odgovorila. Spomnila se je, da se je poročila s svojim možem, ne da bi ga ljubila in ne da bi imela zanj količkan nagnjenja. Njen mož je ni mogel ne varati ne smešiti, ker ni zanj čutila ničesar drugega, kakor nekoliko hvaležnega priznanja, da ravna lepo z njo. Pač pa se je Klarica zavedala, da pravzaprav ona vara in smeši svojega moža, četudi samo v mislih in četudi razen njenega srca nihče niti ne slutiti njene brezmejnje ljubezni do markiza d' Aurevilla.

Klarica se je tako zamislila v svoj lastni zakonski položaj, da je popolnoma pozabila na pogovor in sploh na navzočnost markize Helene. »Zakaj mi ne odgovorite?« je markiza naposled vprašala. »Saj vas vendar nisem žalila s svojim vprašanjem, in menda vendar ne bodete mislili, da dvomim o zvestobi in o ljubezni vašega moža. Preprost človek je, a značajan in prepričana sem, da vas od srca ljubi.«

»Da, markiza, moj mož me ljubi, bolj kot jaz zaslužim in zvest mi je tudi,« je zdaj naglo rekla Klarica, »tako naglo, kakor bi se bila prebudila iz sanj.« In vprašali ste me, kaj bi storila, če bi prišla v položaj tiste že-

ne, ki jo je njen mož prevaril in osmešil. Rekla sem vam že dovolj. Odpustila bi mu, iz vsega srca bi mu odpustila. Ne ene žal besede bi ne slišal iz mojih ust, ne enega očitka, vse bi prenesla in si prizadevala, da si zopet pridobim njegovo ljubezen in da ga z ljubeznijo privežem nase.«

Klarica je čutila, da govorec o sebi in svojem možu ni našla tako toplih besed kot poprej, ko je govorila o markizi in priznala si je, da v sled tega ne, ker svojega moža ne ljubi. Samo ko je mislila na markiza, se je razvnela njena duša, a misel na lastnega moža jo je le potrla in užalostila. Spreletela jo je za trenutek celo zavest, da gra nevredno vlogo, da je vse, kar je govorila, sama hianavščina, toda ugovarjala je takoj sama sebi. Rekla si je, da je svojemu možu dejanjsko zvesta, vdana in skrbna žena in da si ne more ničesar očitati. A rekla si je tudi, da niso bile njene besede hinavske, zakaj če bi bil markiz njen mož, bi ravnala res tako, kakor je govorila markizi.

»Odpustili bi — molčali bi in si skušali pridobiti novič ljubezen svojega moža,« je kakor bi govorila sama s seboj ponavljala markiza Helena. »Da, lepo je to, plemenito je to — a človek ima vendar svoj ponos in se ne more tako poniževati.

Tudi najmanjša rana potrebuje nekaj časa, predno se zaceli...«

»Ali ste že bili pri gospodu so-progu?« je naenkrat vprašala Klarica, ki ji je bil postal ta pogovor nad vse mučen, kakor hitro se je bil zasukal tako, da je bila primorana misliti sama nase. »Čula sem, da je imel ponoči mrzlico in vedno po vas povpraševal.«

Prezirljiv posmeh se je za trenutek pojavil na ustnih markize Helene.

»Zaradi druge se je bojeval, zaradi druge je bil ranjen, jaz pa naj mu obvezujem rano in ga tolažim.« Tako si je na tistem rekla markiza Helena. Na usta so ji silile trpke besede. Le iz teža se je premagala, da ni zavpila na ves glas: »Nisem bila pri svojem možu in tudi ne pojdem; naj mu streže princezinja Dietrichstein.« Toda vtisk, ki so ga bile napravile Klarične besede, je bil vendar tako velik, da ni mala markiza ničesar rekla, nego namesto odgovora le odkimala z glavo.

Klarica ji ni hotela prigovarjati. Tudi najmanjša rana potrebuje nekaj časa, predno se zaceli.« Ta izrek markize Helene ji je šinil v spomin in zato je molčala. »Čez nekaj dni se umiri in potem se vse poravnaj,« si je rekla Klarica. »Da svojega

moža še vedno ljubi, četudi ni sposobna za strastno ljubezen, o tem ni nobenega dvoma.«

Klarica se je poslovila in je zapustila sobo. Čez trenutek pa je zopet odprla vrata in stoječ na pragu tiho vprašala:

»Gospa markiza — ali želite, da vam zdaj pošljem hišno?«

Nekaj sekund je markiza molčala, potem je glasno in odločno rekla:

»Ne, hvala vam Klarica.«

In v naslednjem trenutku, ko je Klarica zapirala za seboj vrata, je videla, da je markiza Helena hitro raztrgala na drobne kosce maršalu Marmontu namenjeno pismo.

Klarica je obstala pred vratmi. Obe roki je stiskala k srcu, tako ji je srce utripalo, ne le od razburjenja, tudi od veselja, da je markiza strgala svoje pisemce na Marmonta. Bilo ji je prijetno zadoščenje, da je s svojim prigovarjanjem pripravila markizo do tega in jo takorekoč v zadnjem trenutku odvrnila od koraka, ki ga je bila že odločena storiti. Zavedala se je Klarica, da je s tem vsaj za nekaj časa rešila zakonski mir in zakonsko srečo markiza d'Aurevilla in ta zavest je bila sladka, saj si je Klarica rekla, da se je zavzela zanj, ki ga ljubi iz vse svoje duše, da je

Stranka političnega nepo-štenja.

Pričakovali smo, da si bodo pri deželnozborski volitvi v skupini mest stali nasproti kandidati obeh slovenskih strank z jasnim čelom in odkritim vezirjem. Boj bi bil častnejši. Toda klerikalna stranka si ni upala očitno stopiti na plan. Zakaj ne? To je sobotni članek v »Slovenec« dobro veda, da je materija silno delikatna, samo rahlo namignil. Zato bomo mi o vzrokih, ki so prouzročili ta korak, govorili malo dolžeje.

Od pamtveka sem ni bilo akcije, uprizorjene v škodo mestnemu prebivalstvu, pri kateri ne bi bili slovenski klerikaleci krepko in vneto pomagali. Spominjamo le, da so bili klerikalni poslanci tisti, ki so bili vedno pripravljeni, iti z najbesnejšimi agrarci čez drn in strn, kadar se je šlo za to, da se z zaprtjem državnih mej in z visoko carinonaravnost neznosno podraže najpotrebnejša živila. Živo nam je še v zavesti, kako izdatno z besedo in dejanjem je podpirala klerikalna stranka pred dvema letoma namero brezvestnih oderuhov iz ljubljanske okolice, da se zviša cena mleku. In pri tem je ni motilo niti »ljudsko« njeno ime, niti njen demokratični program, niti ljubezen do bližnjega, s katero tako blasfemično »hauzirajo« ob vsaki priliki.

Z gnjevom v srečju se spominja trgovstvo, kako so mu klerikaleci s konsumnini družbi stavili nož na vrat z namenom, da mu uničijo gmotno eksistenco.

In uradništvo? Dokler bo v njem tlela iskrica samosposojanja, mu bo zvenel v ušesih rek klerikalnega vodje o uradnikih, ki žro, žro in žro. Tudi to ne bo pozabljeno, da so bili klerikalni tisti, ki so na brezmejno podel način vrgli slovenskim sodnikom v obraz krvavo žalitev o pristranosti.

Vse to zgolj iz nagiba, da te stanove, ki imajo po lastnih besedah dr. Kreka »veliko kulturno in politično vlogo med našim narodom«, spravijo ob ves vpliv in veljavo in jih gmotno ubijejo.

Po vsem tem ni čuda, da je v meščanstvu vzkliko globoko nezaupanje do klerikalne stranke, nezaupanje, ki je dobilo svoj drastičen izraz v kolosalnem porazu Kregarjevem, v porazu, ki je bil tem večji, ker se je tedaj s klerikalci zvezalo — kakor danes — vse, kar je nasprotno slovenski napredni misli. Ta poraz sobotnemu »Slovenec« članarju še danes v kosteh tiči, zato priznava sam, da je prapor S. L. S. v meščanstvu preklicano slabo priporočilo.

Te okoliščnosti se je v polni meri zavedela tudi klerikalna stranka. In tu se je nehalo njeno poštenje.

Ko Perzijanom ni bilo moč naravnost prodreti skozi grške vrste, poslužili so se Efičalta. Ker si klerikalna stranka ni upala zmagati z lastnim programom, skrila se je za »neodvisne« kandidate, podala je roko zdajstvu, da prevara in preslepi napredno meščanstvo.

Krčevito se branijo »neodvisni« kandidati in njih klerikalno-nemški zavezniki očitka, da obstoja pod patronanco vlade dogovor med njimi. Zato dajemo mislečemu slovenskemu meščanstvu samo ta dejstva v premislek:

V gorenjskih mestih, in sicer najsigurnejši posesti naše stranke, kandidira okrajni glavar pl. Detela, ki je kot politični uradnik moral dobiti v to privoljenje od c. kr. deželne vlade. Vodstvu klerikalne in nemške stranke obvezujeta svoje pristaje,

branila njega in z vso svojo zgovornostjo reševala in rešila njegovo zakonsko srečo.

»Obvarovala sem ga, da se mu žena ni izneverila, obvarovala sem ga, da ga žena ne bo varala in smešila«, si je rekla Klarica »in zdaj čutim, kako blaženstvo je, če se človek žrtvuje za ljubljenejšega moža. V mojih rokah je bila njegova usoda. Lahko, igraje lahko bi pripravila markizo do tega, da se izneveri svojemu možu in mogla bi potem zavzeti njeno mesto v njegovem srečju. A ljubim ga preveč, da bi kaj takega storila. Če sem jaz srečna ali nesrečna je vseeno; da je le on srečen in da mu nobena senca ne pade na njegov mir.«

Še tisti dan je markiza Helena s Klarico zapustila Ljubljano in se zopet preselila na Kušljanov grad, hoteč se umakniti obiskom maršala Marmonta. Šla je tudi zategadelj, ker je že vse mesto vedelo za razmerje njenega moža s princezino Dietrichstein in za njegov dvojni baron Gallom, Klarica pa se je bala prezirljivih opazk in porogljivih pogledov svojih znancev in znank.

(Dalje prihodnjik.)

da združijo glasove na tega kandidata.

V petek, 21. t. m. izjavlja dr. Ravnihar v »Novi Dobi«, da ga bodo volili »vsi pristaši gospodarske stranke, slovenske ljudske in nemške stranke.«

In res pozivljata v soboto, 22. t. m. vodstvo S. L. S. v nedeljo, 23. t. m. pa vodstvo nemške stranke svoje somišljenike, da pod strankino disciplino vsi do zadnjega oddajo svoje glasove »neodvisnim kandidatom«.

Deželna vlada je razpošiljanje glasovnic, ki je bilo doslej vedno v rokah magistrata, prevzela v lastno oskrbo, in kakor se čuje, mnogim našim somišljenikom niso bile dostavljene. Kot volilni lokal je izbrala poleg »Mestnega doma« hotel »Union«, glavno taborišče in sedež agitacije za neodvisna kandidata.

Nemška stranka se je v prilog klerikalnim kandidatom v kočevskih kmečkih občinah vzdržala volitev. Nato proglašajo vodstvo klerikalne stranke preteklo soboto, da so somišljeniki obvezani, da se volitve v skupini Kočevje-Ribnica ne udeležijo. Kandidat je Proč - odrimovec dr. Eger, edinomočni protikandidat, in to ne brez šansa, bi bil Slovenec. (Kadar se gre za kako kravjo kupčijo v politiki, gre torej pri klerikalcih tudi njih »katoliško« prepričanje v franžeti.)

Najdrznejša spekulacija na razsodnost naprednega meščanstva je pa »neodvisna« kandidatura dr. Gregorčiča. Mož je bil do nedavna član S. L. S. Pred kratkim je izstopil. Navzlic temu sklene stranka, da tega »odpadnika« podpre z vsemi močmi!!! Tako naivne stranke pač ni na svetu, pa tudi tako naivnih ljudi ne, ki bi tako očitno sleparijo verjeli. Stvar je enakostavno ta: Klerikalna stranka je naročila dr. Gregorčiču, da pod masko formalnega izstopa s firmo »neodvisnega kandidata« lovi nerazsodne kaline med volilci.

Ker se dandanašnji menda čudeži ne gode več, je na vse to možen le naslednji logičen zaključek. Vsa ta dejstva, ki jih zgoraj kristnično navajamo, niso srečni slučaj, marveč sadovi dolgega dela, preračunljive posledice umstveno predelanih in dejansko uresničenih premis, da se poslužimo besed dr. Kreka. Iz njih sledi neovržno, da obstoja dogovor med klerikalci in Nemci in njih neodvisnimi kandidati pod patronanco vlade.

Tega prepričanja nam ne vzame še tako krčevito tajenje nasprotnikov. Samo ob sebi je umevno, da tega dejstva, če jim je desetkrat dokazano, sami od sebe ne bodo nikdar priznali. Spodkopali bi si tla in vsako delovanje med volilci onemogočili, kajti toliko je že zrastle slovenske zavednosti, da takih izdajalskih zvez ne gutira.

Dr. Kreku, ki je zadnje čase tako radodaren z blagohotnimi nasveti na slovensko meščanstvo, pa razodenemo še nekaj več. Dobro nam je znano, kdaj se je začelo vaše računanje na kožo napredne stranke. Vemo, da so se za zvezo z Nemci pričeli dogovori že v zadnjem deželnozborskem zasedanju in tudi to vemo, kdaj se je dr. Ravnihar po svojem duševnem kumu dr. Robidi začel bližati klerikalni stranki.

Odkritost za »odkritost«. Končna beseda velja našemu meščanstvu:

Razkrili smo vam nakane in spletke vaših sovražnikov. Ne prepuščajte, da bi se klerikalni računariji prehitro veselili prekanjeno sestavljenega svojega računa. Opravičite odkrito obéudovanje dr. Kreka nad vašo »brezmejno zvestobo« do narodno-napredne stranke — ne sicer iz politične perversnosti, kakor vam očitajo, temveč iz dobro umevanega lastnega interesa — s tem, da 28. t. m. vsi do zadnjega kakor en mož volite narodno-napredne kandidate.

Shod v Trzinu.

Zanimanje Trzinčanov za deželnozborske volitve se je prav lepo pokazalo na nedeljskem shodu v Perne-tovi gostilni. Smelo trdimo, da takega shoda še ni bilo v Trzinu. Ta shod bo brez dvoma rodil za bodoče in kasnejše volitve najlepše sadove in živno priča, da so se razmere v Trzinu v kratkem znatno spremenile v korist Slovencev. Nastop kandidata dr. Vilfana in ljubljanskega župana Hribarja ostane vsem udeležencem v neizbrisnem spominu. Posebno smo pa hvaležni županu Hribarju, da nas je počastil s svojo prisotnostjo in da je s svojo prepričevalno besedo marsikoga prepričal, da je le narodno-napredna stranka najboljša zaščitnica koristi vsega Slovenstva sploh in našega meščanstva in trštva še posebej.

Točno ob 11. uri je bil shod, na katerega je prišlo okrog 50 volilcev in nad 100 drugih, otvorjen. Za predsednika shoda je bil soglasno izvoljen Riho Mally, posestnik v Tr-

zinu, ki je v izbranih besedah pozdravil vse došle, predstavil zborovalec dr. Vilfana in ljubljanskega župana Ivana Hribarja ter podelil besedo najprej dr. Vilfanu kot kandidatu narodno-napredne stranke, da razvije svoj program. Nato nariše dr. Vilfan v kratkem zgodovino svoje kandidature in nadaljuje:

Volilci, ako mi poverite svoje zaupanje in me izvolite za svojega poslanca za deželni zbor, potezate se hočem vedno za vaše koristi in da se dvigne slovenski narod kar najvišje politično, gospodarsko in kulturno. Prva skrb mi bo, da zadobi slovenski jezik veljavo, katero mu zagotavlja ustava povsodi, bodisi v šolah, bodisi pri raznih oblastvih v deželi, kakor tudi pri najvišjih uradih. Pravice slovenskega jezika bom čuval in varoval vedno in povsod kakor zeni-co svojega očesa, za to Vam je porok moje dosedanje delovanje v zasebnem, kakor v javnem življenju. Kakor župan mestne občine Radovljica sem upeljal samoslovensko uradovanje z vsemi oblastmi v državi in preko njenih mej, tako da je občina radovljiska v tem oziru lahko vzor vsem drugim slovenskim občinam. Kot zvest pristaš narodno-napredne stranke se bom protivil vsem poskusom oropati mesta in trge njihovega dosedanjega zastopstva v deželnem zboru, kakor se je to zgodilo pri volitvah v državni zbor.

Kakor demokrat v najširšem pomenu besede se bom poteljal za koristi vseh slojev in trgov. V kraju, kakor je Trzin, bi moralo biti šolstvo veliko bolj razvito kakor je. Samo štirirazredna ljudska šola za obrtni kraj nikakor ne zadostuje. Tržič je slovenski trg, po tem pa se mora tudi ravnati šolstvo, katero bo postaviti izključno na narodno-slovensko podlago.

Gotovi ljudje kateri vedno trdijo, da jim je blagor in napredek Tržiča nad vse, kar pa njihovo delovanje in ravnanje ravno nasprotno dokazuje zavlačujočo napravo dovozne poti do kolodvora železnice Kranj-Tržič z vsemi mogočimi sredstvi in zvijačami. Po zaslugi teh brezvestnežev hoditi bode morali namesto na svoj kolodvor, na kolodvor v Duplje eno in pol ure daleč. V tem oziru bo treba spregovoriti resno besedo takoj v začetku. Tako ravnajo ljudje ki jim je Detela nad vse. Dotakniti se pa moram osebe svojega protikandidata.

V preteklem tednu trdi »Slovenec«, da je Detela vrl narodnjak — Slovenec. Kljub temu, da sin slovenskega očeta, je po zaslugi svoje nemške matere nemško vzgojen in se čuti Nemca, kar trdno priča to, da se je pri zadnjem ljudskem štetju vpisal za Nemca. To je nepobitna resnica, ki se ne da ovreči če se še tako trudijo razni slovenski listi. Po mojem pa politični uradnik nikakor ne more zastopati koristi svojih volilcev tako kakor je treba, ker pride pri tem dostikrat v navzkrižje s svojimi predstojniki, od katerih je popolnoma odvisen. On pa tudi ne more biti zastopnik mest in trgov, ker je agrarec. Volilci! cela Slovenija gleda na Vas, kako boste volili 28. t. m. Vaša razsodnost in politična zrelost mi je porok da pogodite pravo in da ostane Detela še vedno okrajni glavar, za kar je morebiti edino sposoben. Volilci, kateri so že med govorom glasno odobraval govornikova izvajanja so mu naklonu navdušeno zaploskali.

Predsednik shoda je nato podelil besedo županu in poslancu Ivanu Hribarju. Ta je navdušeno pozdravljen govoril o velikem pomenu bodočih volitev za mesta in trge in za celo deželo. Na podlagi ustavnih določil je izvajal da politični uradnik sploh ne more biti poslanec kaj še dober zastopnik. Časi ko so bili zastopniki slovenskega ljudstva okrajni glavarji kakor Derbiš in Vestenak so že zdavnaj hvala bogu minili in se nikakor ne smejo več povrniti, ker bi bilo to v nepopisno škodo našega naroda. Zahteva ustave je, da je zakonodajna ločena od uprave ne pa da bi se to dvoje združilo v eni roki. Niti najbolj nazadnjaške dežele v političnem oziru ne pošiljajo več okrajne glavarje v svoje zakonodajne zastopstvo. Nato je natančneje orisal nemškutarja Detelo in vrlga narodnjaka Vilfana in opozoril na pretečo nevarnost od strani nemškutarjev, ki dobivajo pod patronanco Svarca čimdalje večji vpliv na vse javno življenje v deželi čemur pa se bodo morali upreti zastopniki slovenskega naroda z vso silo. Radi tega Vam kličem volilci, združite se in oddajte glasove Slovencev — dr. Vilfanu.

Po tem govoru se je oglašil k besedi duhovni svetnik Spendal. Rekel je, da se čuti poklicanec kakor učitelj vere ljubezni braniti odsotnega Detela, ni nemškutar kakor ga popisujeta oba govornika in listi. Rekel je da bo volil sato Detelo, ker ga je Šustetič zagotovil, da pakta z Nemci radi Detela ni.

Izborna sta zavračala njegove trditve oba govornika, naker je izjavil, da on na nikogar ne pritiska, vsak naj voli po lastnem prepričanju. Ker se ni nihče oglašil k besedi, zaključil predsednik R. Mally shod z zahvalo obema govornikoma in s pozivom:

Volilci! Slovenci! Oddajte svoje glasove dr. Janu Vilfanu!

Avstrijska delegacija.

Dunaj, 24. februarja. Vojni minister Schönau je odgovarjal na razne interpelacije, med temi tudi na interpelacijo vit. Vukovića zaradi preziranja hrvaškega naroda in jezika v armadi. Minister se je skliceval na to, da delegacija nima pravice razpravljanja o državno-pravnih razmerah med Ogrsko in Hrvaško, vsled tega tudi ne more meritorno odgovoriti na to interpelacijo. — Na neko drugo interpelacijo glede polkovnega jezika je odgovarjal vojni minister, da je polkovni jezik vsak jezik, ki ga govori vsaj 20% moštva, a tudi vojakom kake narodnosti, ako jih tudi ni 20%, se pri pouku mora pomagati v njihovem materinem jeziku. Da bi se združilo vojske iste narodnosti pri polku v stotnjah, za to ni predpisov. Potem se je nadaljevala razprava o rednem vojnem proračunu. Del Klofač se je pritoževal, da je v armadi še vedno mnogo častnikov, ki želijo češko in sploh slovansko narodnost. Nato je bilo glasovanje ter je bil vojni proračun sprejet z resolucijo, naj se zboljša položaj vojaškim zdravnikom. — Na vrsto je prišel predlog za zboljšanje plač častnikom in vojakom. Predlog je obširno utemeljeval grof Latour. Delegat Schraffl je poudarjal, da se mora Avstrija oboroževati že z ozirom na močno oboroževanje Italije. Potem je primerjal plače častnikov s plačami uradnikov ter dokazoval, da so častniki mnogo slabše plačani kakor uradniki. Zahteval je tudi zboljšanje gmotnega položaja za podčastnike, zvišanje pokojnine častniškim vdovam in sirotam ter starim penzionistom. Končno je dokazoval potrebo, da se tudi moštvo zvišajo prejemki. — Razprava se bo nadaljevala jutri. Zaključne seje delegacij bodo 2. in 3. marca.

Socijalnopolitična sekcija v ministerstvu.

Dunaj, 24. februarja. Ministrski svet je že odobril organizacijo socijalnopolitične sekcije v trgovinskem ministerstvu. Sekcija bo obsegala štiri popolne skupine, in sicer vse zakonodajne zadeve glede industrije in obrti, o posedovanju dela, o varstvu delavcev, o ureditvi medsebojnega razmerja med delavci in delodajalci; drugi oddelek bo obsegal socijalnopolitična vprašanja; tretji oddelek statistične posle kot podlago za druga strokovna ministrstva; v četrti oddelek se uvrste vse zadeve obrtnega nadzorništva.

Zvišanje častniških plač in Madžari.

Budapešta 24. februarja. Predsednik ogrske delegacije Barabas je toliko ozdravel, da gre dne 26. t. m. z ogrskimi delegati na Dunaj. Z njim gre tudi ministrski predsednik dr. Wekerle, ki ostane do konca tedna na Dunaju, da poizve natančno namere avstrijske delegacije glede zvišanja častniških plač. Barabas se zanaša, da v ogrski delegaciji tem povodom ne pride do javne debate, temuč razpravljalo se bo o stvari v zaupni konferenci.

Terorizem na Hrvaškem.

Zagreb, 24. februarja. Kakor je bilo že sporočeno, so v Ljubregu na brzojavni ukaz deželne vlade aretirali znanega vodje kmečke stranke Stepana Radića ter ga privedli v Zagreb. Radić je obtožen veleizdaje, ker je v svojem listu »Dom« pisal: »Med Hrvaško in Ogrsko ne more biti skupnosti«. Edini povod pa je bil banu ta, ker je Radić neumoren in strasten agitator ter se ga hoče na ta način pri predstojedih saborskih volitvah odkrižati. Radić bo vkljub temu, oziroma baš zaradi tega, skoraj gotovo izvoljen.

Volilni boj je dosegel po celi deželi vrhunec. Zadnje dni je odšlo iz Zagreba kakih 200 vseučilišnikov po deželi za agitatorje. Vlada je baje pokrajinske oblasti brzojavno pozvala, naj zabranijo vseučilišnikom bivanje po deželi.

Splošna volilna pravica na Ogrskem.

Budimpešta, 24. februarja. V današnji seji državnega zbora je posl. Tolnay odkrito priznal, da se mora poslovnik poostriže le zategadelj, ker bo s splošno volilno pravico prišlo v parlament mnogo več poslancev nemadžarskih narodnosti, ki bi lahko po sgledu Hrvatov z obstrukcijo ustrašovali parlament. Obstrukcija se mora valed tega za večne čase one-

mogočiti. — Desidenti so pobijali navetovano spremembo poslovnika, češ, da se hoče s poostrenim poslovnikom doseči zvišanje rekrutne predloge.

Železniški projekti na Balkanu

Pariz, 24. februarja. Srbski poslanik v Parizu je povedal nekemu dopisniku, da srbska vlada napravi že v prihodnjih dneh v Carigradu potrebne korake, da si izposluje dovoljenje za gradnjo železnice od srbske meje po turških tleh. Projekto-vana železnica Donava-Adrija se prične pri Radujevcu na Donavi ter bo šla ob reki Tomoki do srbskega obmejnega kraja Madari. Avstro Ogrska je o tem že obveščena ter je obljubila svojo podporo pri turški vladi.

Bivši italijanski minister Nasi obsojen.

Rim 24. febr. Po večmesečni obravnavi je danes državno sodišče izreklo obsodbo nad bivšim naučnim ministrom. Nasi je bil krivim spoznan poverjenja uradnega denarja ter obsojen v ječo na 11 mesecev in 20 dni. Nadalje je izključen za dobo štirih let iz vseh javnih uradov. Obsodba se ne da več spremeniti.

Francozi v Maroku.

Pariz 24. febr. Jaures piše v »Humante«: Okar so francoske čete stopile v nepremišljeno ofenzivo, žanjejo same poraze. Ako francoska vlada vztraja na tej poti, mora priti do katastrofe. — Tudi v zbornici je danes Jaures interpeliral zaradi maroške politike. Minister Pichon je odgovarjal, da so vse vesti o francoskih porazih močno pretrane. Francoske posadke v Meroku so imele vseh izgub do danes 57 mrtvih in 217 ranjenih. Med mrtvimi je 14 častnikov. — Končno je zbornica izrekla francoskim četam priznanje za hrabrost, vladi pa zaupanje.

Narodnonapredni volilci iz dvorskega okraja!

Narodnonapredni volilni odsek za dvorski okraj priredi danes zvečer ob 7/9 v »Narodni kavarni« shod volilcev. Na tem shodu se predstavita volilcem kandidata narodnonapredne stranke gg. dr. Ivan Tavčar in dr. Karel Triller. Narodnonapredni volilci, pridite na ta shod v čimnavečjem številu, da pokazete, da je dvorski okraj kakor pri državnozborskih volitvah tudi sedaj najkrepkejša trdnjava narodnonapredne stranke v Ljubljani. Vsak naš somišljenik naj smatra za svojo sveto strankarsko dolžnost, da prihiti na ta shod.

Volilni odsek.

Dopisi.

Iz Žirov. Zopet se je jasno pokazalo, v kakšnih razmerah živimo v Žireh, — to smo videli pri deželnozborskih volitvah 21. t. m. namreč, kar se tiče značajnosti. Prigodilo se je, da je mož ves čas gorel za kandidata Premiersteina, volil pa Lavrenčiča. Ali ni to hinavščina in brez-značajnost? Da je Lavrenčič izvoljen, ni nič čudnega za tega, kdor razmere nekoliko pozna. To smo tudi mi pričakovali vkljub temu, da so Vipave vedno dobre vesti za kandidata Premiersteina prihajale. Sedaj pa nastane vprašanje, ali bode posl. Lavrenčič za našo žirovsko dolino res kaj delal, ali bode le spal spanje pravičnjake? To bo pokazala prihodnost. Neopravičeno pa je, da se naša duhovščina tako poteguje pri volitvah ter da ljudstvu ne pusti proste volje pri takšnih priložnostih. To ni v prid veri. Kristus tudi ni tako učil. Ali to ne briga kaplana Perkota nič? Namen posvečuje sredstvo! Tukaj povemo na uho tistim, katerim tiče, da je za nas doba 6 silnih let nastopila in bodo le tisti faktorji za to odgovorni, kateri so pripomogli do zmage Lavrenčiču. Ti kmetiči pa si zapomni to prorokovanje in kadar bodeš zopet stopil na volišče, pa poplačaj v polni meri zasluge 6 silnih let. Dani se in zagrinjalo teme mora pasti prej ali slej, to naj si zapomni posebno naša duhovščina.

Žirovec.

Somišljeniki volilci!

Kakor se je dognalo, mnogo volilcev naše stranke ni dobilo ne legitimacije ne glasovnice za prihodnje deželnozborske volitve, dasi so vpisani v volilni imenik. Pozivljamo vse somišljenike-volilce, ki niso še dobili glasovnice in legitimacije, da grede takoj na deželno vlado, da dobo oboje.

(Dalje v prilogi.)

Pozor gosp. volilci v dolenskih mestih!

Danas ne presenetijo naši nasprotniki s kako zvišajo na dan volitve, opozarjamo gosp. mestne volilce narodnonapredne stranke, da se vsi dne 28. februarja polnoštevilno udeležijo volitve.

Vodstvo nar.-napredne stranke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. februarja.

— Dr. Ravnihar jeklen značaj! Dr. Ravniharjevo glasilo piše: »Kdor dvomi o resničnosti dr. Ravniharjeve izjave pa si ne upa v javnost s svojim pomislekom in skrivno spletkari med Sokoli, je navaden lopov, ki ima vse druge namene, kakor pa reševati narodno čast Sokolstvu...« To je že višek nesramnosti, s katero si upa dr. Ravnihar med svet. Ali res mislite »dični, veleugledni brat starosta«, da je slovenska javnost še toli naivna, da ste jo kar čez noč z Vašo izjavo prepričali, da nimate pakta z Nemei in klerikalci. Naravnost v nečast bi si morali šteti, da se vedno in vedno sklicujete na to izjavo, na drugi strani pa delate ravno nasprotno, kar ste izjavili. Vprašamo Vas: Ali so mari Nemei sklenili Vas kandidirati radi tega, ker ste »neodvisen« kandidat? Ali morebiti radi tega, ker ste starosta sokolske »Zveze«? Ali Vas bodo klerikalci podpirali morebiti radi vašega »neodvisništva« ali celo ker jim je Vaša stranka v ribniškem okraju postavila protikandidata? Odgovor ni težak. Nemei in klerikalci spoznali so Vas kot človeka, ki nima trdnega prepričanja, spoznali so Vas kot človeka, ki obrača plašč po vetru, spoznali so Vas kot kandidata, ki bi prisegel v doglednem času na zastavo klerikalcev. Ker pa dandanes kmalu ne bo razlike med tema dvema strankama, ste obema dobro došli!! Prepričani bodite, da se marsikateremu zavedno - narodnemu Slovencu krči pest, ko vidi take jeklene značaje. Nemei Vas bodo volili — to je dokazano. Klerikalcem pripravljate pot in jih vabite sami, ko imate zraven sebe sokandidata dr. Gregoriča, ki se kot »neodvisen« kandidat razpostavlja na javni cesti v dolgih in zaupnih pogovorih z dr. Šustersičem, in se Vi poslužujete klerikalnih agitatorjev pri svojih zaupnih sestankih v Zajčevi gostilni. To je lepa »neodvisnost! In potem si še upate vprašati: kdo se dvomi o resničnosti izjave in si ne upa v javnost s pomislekom. Dvomi o resničnosti je torej v javnosti! Pričakujemo jasnega odgovora brez zavijanj, očitanj ali fraz! Protidokaz je sicer nemogoče, radovedni smo pa le na odgovor. Morebiti pa nam postrežete zopet s kako izjavo, pri katerih pa imate, kakor razvidite veliko smolo: Vaš jeklen značaj je v veliki nevarnosti in dne 28. t. m. Vam narodno-napredni volilci dokažejo, da Vam ne verjamejo in v našem čelu nosili bodele ime, katero edino pristojno človeku Vašega značaja! Na zdar!

— Šuklje deželni poslanec po milosti Nemei! Svoječasno smo priobčili v našem listu sklep nemškega narodnega sveta za Kranjsko, s katerim se nemški volilci v črnomaljskem okraju, zlasti pa volilci v Planini (Stockendorf) pozivajo, naj kot en mož oddajo svoje glasove klerikalnemu kandidatu dvornemu svetniku Šuklju. Tej paroli so se pokorili vsi Nemei v črnomaljskem metliškem okraju in kakor smo se informirali, je občina Planina, ki je popolnoma kočevarska, soglasno glasovala za Šuklja. Ker je Šuklje izvoljen samo z večino 228 glasov, je jasno, da so mu do zmage pripomogli samo nemški glasovi. Šuklje torej ni poslanec, ki si ga je svobodno izvolilo slovensko ljudstvo, ampak je dobil mandat samo po milosti Nemei, Kočevarjev! Če bi bil Šuklje mož in pošten narodnjak, bi mandata, ki so mu ga naklonili edino Nemei, ne sprejel. Seveda on tega ne bo storil, ker je že zdavna, odkar je prestopil v klerikalno službo, izgubil vsak narodni ponos in vsak čut za narodno čast. Vrh vsega pa so mu še vezane roke vsled sklenjene nemško - klerikalne zveze. Da se bo za izkazano milost in uslugo skušal Nemei odločiti, to je več nego gotovo. Pričakovati je torej treba, da se bode v bodoče v deželnem dvorcu plesalo tako, kakor bodo zvižgali gospodje nemčurji. Lepa perspektiva!

— Gniljiva ljubezen ali komika nad komiko! Tak bi moral biti naslov političnemu romanu, katerega bi v mesečnih zvezkih izdala pobratima Ravnihar in Eger. Na eni strani res vzorna ljubezen, ki je pretresljiva! Da se ta dva politična brata tako ljubita, izvedeli smo šele iz zad-

njih »Deutsche Stimmen«. Niti pričakovali nismo, da je trdo germanško srce gospoda dr. Egra take ljubezni sploh sposobno. Sedaj smo prepričani, da se je podoba dr. Ravniharja v to srce kakor v mehki vosek vtisnila. Nemškega moža pa pri vsem tem vendarle skrbi, da bi morda ljubljanski Nemei ne ljubili dr. Ravniharja s tisto iskreno verno, kakor ga on ljubi. Zategadelj svoje somišljenike roti v »Deutsche Stimmen«, in mi tudi slovenskim volilem priporočamo, da naj vestno čitajo ta izbruh dr. Egerjeve ljubezni. Prepričani smo, da se bodo našim volilem pri čitanju tega političnega poema še bolj oči odprle, nego Egerjevim Nemcem! Seve komika pa je tudi vmes! In sicer na strani ljubljanskih Nemcev. Te reveže je vzel sedaj dr. Eger v roko in podobni se nam vidijo tistemu, sedem let staremu »artistinkindu«, ki ga oče privleče v cirkus, da mora zavijati vrat tako, da pride z obrazom do hrbta in nogi tako, da si objame z njima čez hrbet svoj vrat! Postali so naši Nemei politični akrobati in dr. Eger švrka s svojo šibo po njih, če svojih udov ne morejo kolikor najbolj proti naravi zafrkati! In če bi se našim klerikalcem zljubilo v deželni zbor kandidirati škofovega konjiča, bi ga morali naši Nemei tudi voliti! Tako izgleda sedanje politično prepričanje ljubljanskih »naprednih« Nemcev. Zatorej jih dr. Ravniharju iz sra privoščimo!

— Odbor društva hišnih posestnikov v Ljubljani, katerega člani so tudi naši somišljeniki, je s posebno kurendo stopil v agitacijo za dr. Gregoriča. V dotičnem odboru sedijo vednoma Nemei in klerikalci, zategadelj se ne čudimo, če so ti gospodje svoje, že itak hirajoče društvo privlekli na politično polje. Konsekvence ne izostanejo! Sicer pa nimamo nič proti temu, če tak odbor hvali takega predsednika, samo to zahtevamo, da so gospodje pri tem poštenji tudi nasproti drugim ljudem, tukaj nasproti človeku, ki je tudi ustanovnik društva hišnih posestnikov. Ali odbor hišnih posestnikov je v svoji kurendi nalašč zagrešil malo perfidnost, ki že precej diši po lumpariji, za kar je seve odgovoren ves odbor! V svoji kurendi pripoveduje namreč, da je za dr. Tavčarja, ki je bil tedaj tudi odbornik društva hišnih posestnikov, pustil natisniti brošuro, katero je spisal dr. Gregorič. Potem pa farizejsko dostavlja: »To brošuro smo poslali dr. Tavčarju v 400 izvodih v to svrhu, da je porazdeli poslanecem. Kje se nahajajo te brošure, o tem od dr. Tavčarja nismo še nič izvedeli!« V tem zadnjem grmu pa tiči lumparija! Dr. Tavčar je dotično brošuro dal razdeliti v državni zbornici med vse poslance in ministre, plačal slugam za to razdelitev 20 K, ter vse tako uredil, kakor se je od njega zahtevalo. V prvi odbojki seji pa je o tem tudi društvu hišnih posestnikov poročal, a vzlic temu ima sedanjí odbor železno čelo, zapisati: Kje se nahajajo te brošure, o tem od dr. Tavčarja nismo še ničesar izvedeli. S takimi poštenjaki opraviiti imeti je res težava! Na drugo stran mora pa s kandidaturu dr. Ceneta Gregoriča gotovo slabo stati, če jo mora odbor društva hišnih posestnikov s takimi sredstvi braniti!

— Dr. Ravnihar — nemškutarško-klerikalni kandidat! Dr. Vladimir Ravnihar, starosta »Slovenske sokolske zveze«, je kandidat ljubljanskih nemčurjev in klerikalcev, to je dokazano in o tem je prepričana vsa poštena slovenska javnost. Vkljub temu mož skuša utajiti to, kar je očito vsemu svetu. Pravi, da ga Nemei in klerikalci podpirajo same radi tega, ker jim je simpatičen, sicer pa se ni on vezal niti s to niti z ono stranko, kakor on vobče nima nobenega stika niti s klerikalci, še manj pa z Nemei. Toda dr. Vladimir Ravnihar ne govori resnice, kar mu hočemo tudi dokazati. Najjasnejši dokaz, da nista niti dr. Ravnihar, niti dr. Gregorič »neodvisna, samostojna« kandidata, kakor bi rada natvezila javnosti, je to, da je klerikalna stranka v soboto izdala na svoje volilce oficijalni poziv, v katerem zabičuje, da je vsak klerikalni »somišljenik, ki ima v Ljubljani glas, obvezan voliti dr. Ravniharja in dr. Gregoriča«. To dejstvo dokazuje dovolj, da nista takozvana »neodvisna« kandidata dr. Ravnihar in dr. Gregorič ničesar drugega, kakor slamorezova klerikalna stranka, ki se jih poslužuje pod krinko »neodvisnih« kandidatov zgolj v svrhu, da bi preslepila manj razsodne napredne volilce in jih ujela na svoje limanice. Drugi dokaz, da je dr. Ravnihar klerikalni kandidat, je to, da imajo v njegovem volilnem odboru glavno besedo najzagrizenejši klerikalci in da je za zanj na delu ves štab klerikalnih agitatorjev. Postavite se pred Zajco v Sodnijskih ulicah in videli boste,

kako se kakor dihurji plasijo klerikalci vseh vrst in barv skosi Zajčovo gostilno v dr. Ravniharjevo pisarno. Kaj pa imajo ti individui iskati pri dr. Ravniharju, ako je res »neodvisen« kandidat? Tretji dokaz, da je dr. Ravnihar klerikalni kandidat je, da neprestano konfiterira z vrhovnim vodjo klerikalne stranke dr. Šustersičem! Vemo, da bo Sokol dr. Ravnihar temu oporekal; da mu pa vnaprej onemogočimo, da bi tajil in se igovarjal po svoji stari navadi, konstatujemo, da je bil dr. Ivan Šustersič v petek, 21. t. m. popoldne v dr. Ravniharjevi pisarni in konfiteriral z dr. Ravniharjem izredno dolgo časa o volitvah! Ali si upate to tajiti, g. dr. Vladimir Ravnihar? Ali naj navedemo priče, ki so opazovale ta dogodek? Ali boste tudi sedaj še sanikali, da nimate nobenega pakta s klerikalci in da niste z njimi v nobenem stiku? Kaj poreklo k temu Sokoli, kaj gospoda Rus in Merhar, da se starosta »Slovenske sokolske zveze«, predsednik protiklerikalne »Gospodarske stranke« brati in rokuje s takšnim možem, kakor je dr. Ivan Šustersič?!

— Odhod je denar? Piše se nam: Iz povsem zanesljivega vira smo svedeli, da krožijo po mestu agitatorji za »neodvisna« kandidata dr. Gregoriča in dr. Ravniharja in se hvalijo, da dobe na roko po 100 K in poleg tega se jim plačajo stroški, katere imajo v gostilnah na jedi in pijači. Razjasniti nam ljuba »neodvisna« kandidata, odkod ta denar? Pa ne da bi tičali v ozadju »Ljudska posojilnica« in »Kranjska hranilnica«? Pri današnjih razmerah in za take kandidate neodvisnegospodarske-klerikalne-nemške-vladne-nemčurske zveze popolnoma neverjetno! Dični starosta »Slovenske sokolske zveze« ali Vas ne obliva rdečica sramu, ali se sploh še upate prištevati Sokolom, ako si skušate pridobiti volilce z denarjem naših nasprotnikov in narodnih sovragov. Izjavite! — Dostavljamo, da smo že v soboto zabeležili vest, da so dali dr. Ravniharju in dr. Gregoriču klerikalci na razpolago potrebno vsoto denarja za volilne in agitacijske svrhe, ter pozvali gospoda »neodvisna« kandidata, naj pojasnita to stvar in povesta, ako je ta vest resnična. Na ta naš poziv sta dr. Ravnihar in dr. Gregorič molčala in nista črhnila besedice v svojem glasilu, kar izpričuje dovolj jasno, da je vest o bogati denarni podpori, ki sta jo »neodvisna« kandidata dobila od klerikalcev popolnoma resnična. Če je priskočila na pomoč tudi »Kranjska hranilnica«, ne vemo, mogoče pa je! Če je oficijalno vodstvo nemške stranke tako navdušeno za starosta »Slovenske sokolske zveze« dr. Ravniharja in dr. Gregoriča, da zabičuje svojim volilem, da morajo kot en mož iti v boj za ta dva kandidata, potem tudini izključeno, da bi »Kranjska hranilnica«, v katere odboru sede voditelji nemške stranke, ne posegla globoko v žep in ne žrtvovala primerne svote za zmago oficijalnih nemških kandidatov dr. Ravniharja in dr. Gregoriča!

— Dr. Ravnihar razpošilja denar za agitacijo? Danes je poslal dr. Vladimir Ravnihar 100 kron, beristo kron nekemu klerikalnemu priganjalcu, čigar ime še za danes zamočimo, da jih porabi za volilno agitacijo v Trnovem in na Barju. Ali je teh sto kron žrtvoval dr. Ravnihar iz svojega žepa, ali iz fonda, ki mu ga je dala na razpolago klerikalna stranka? Naj nam pojasni g. dr. Vladimir Ravnihar! Taj pa naj nikar, da bi ne bil poslal onih sto kron, ker mu lahko, ako bi bilo treba, postrežemo s svedoki!

— Slovenski volilci! Ne dajte se več vleči za nos dr. Ravniharju, da je on neodvisen kandidat. To ni istina, marveč on je pristen klerikalni kandidat. Dokaz temu je zborovanje, ki ga je priredil včeraj sveder v restavraciji pri »Levu« na Marije Terezije cesti. Temu shodu na krmilu je bil klerikalce Petrič, zastopnik Pantigamske pivovarne z nekaterimi svojimi privrženci. Volilci, premislite dobro, koga bode v petek volili! Ne dajte se več slepiti dr. Ravniharju, zavedajte se, da on ni neodvisen kandidat, ampak kandidat združenih nemčurjev in klerikalcev! Noben pošten Slovenec ne more dati svojega glasu nemčurškemu kandidatu, zato volimo vsi složno oba slovenska narodnonapredna kandidata dr. Ivana Tavčarja in dr. Karla Trillerja.

Slovenski obrtnik. — Teroriziranje uradnikov. Klerikalni listi so začeli strahovito

gonjo za uradniškimi glasovi. Zdi se, kakor bi imeli v petek odločati smago ravno uradniki, zato se zdaj po vseh pisarnah kotirajo vprav nesramno za klerikalno-nemško-vladne kandidate. Uradniki, ki klerikalno agitacijo odbijajo, ki se upajo za narodno-napredne kandidate celo agitirati, pa so v klerikalnih listih slikani kot lopovi in propalci, katerih ne pogleda noben pes več? Na Gorenjskem je vsa nemška birokracija na nogah za nemškutarja Detelo ter izkuša izlepa in z grožnjami prisiliti slovensko zavedno uradništvo, da glasuje za Detelo. Da bi jih svabili v svoj tabor, so klerikalci naročili poslanou Žitniku, da je v proračunskem odseku te dni pogrel klavrne avanzmaske razmere pri ljubljanski finančni direkciji ter se je zavzel za to, da pride Ljubljana v II. aktivitetni razred. »Slovenec« je prinesel v soboto z debelimi črkami poročilo, da se je prizadevanju poslancev dr. Šustersiča in dr. Žitnika posrečilo, da pridejo ljubljanski uradniki skoraj gotovo že do Velike noči v II. aktivitetni razred. S to veselo vestjo, mislijo klerikalci, so docela navezali državno uradništvo na klerikalnonemškutarško stranko. »Slovenec« piše, kakor bi bil dr. Žitnik prvi sprožil to vprašanje in kakor bi imela vsa zasluga za premaknitev Ljubljane v II. aktiv. razred izključno klerikalna stranka. A zopet vidimo srako s pavjim perjem, kajti za pomaknitev Ljubljane v II. aktiv. razred je že lani opetovano prošil ljubljanski občinski svet ter je že lani v seji državnega zbora postavil enak predlog poslanec Ivan Hribar in vrhu tega še večkrat posredoval pri finančnem ministrstvu. Narodnonapredna stranka se je torej prva z vso energijo zavzela za državno uradništvo, ter je skrajnje smešno in nesramno, ako si zdaj klerikalna stranka prišaja v tem oziru vse zasluge. Naše zavedno slovensko uradništvo se ne da ujeti na lepenke kakor glupi kalini, ker ve kje so njegovi pravi in resnični prijatelji. Narodnonapredno uradništvo pa zavrača vse psovke in podla sumničenja z zaničevanjem. Mi sami vemo, da je ta ali oni uradnik v naši stranki nezadovoljen s to ali ono nebitveno stvarjo v stranki; toda vsi stoje kakor en mož za načeli napredka in svobodomiselnosti, ki jih zastopajo le kandidati narodno-napredne stranke. Danes pa ne gre boj za osebe, ne za različne nazore in mnenja, nego za čast naših slovenskih mest in za načela. Pa naj se ne da naše uradništvo terorizirati niti zaslepiti!

Ostudni boj proti osebnosti uradnikov sta pričela v najlepši slogi Lampetova »Nova doba« in »Slovenec«. Katerikoli uradnik si upa javno pokazati svoje napredno mišljenje, ga ta dva lista zdaj polivata z gnojnic. Z zlobnim namigavanjem in prikritim sumničenjem izkušata ta dva poštena lista izpodkoptati osebno čast neodvisnih volilcev uradnikov, da bi jim vzela pogum za nadaljnji boj. Tudi ta naklep se ne posreči! Ako bi hoteli mi posnemati »Slovenca« in njegovo posestrinjo »Novo dobo«, bi nam vsak dan zmanjkalo prostora. Toda ne, mi ne pozabljam, da so tudi klerikalni uradniki — Slovenoi!

— Pravičnost naše vlade. V Kamniku se je priklopilo k mestu nekaj kmetov. Ugovori proti temu niso pomagali, ker so ti kmetje od nekaj v deželni zbor z mestom volili. K mestni občini Lož spada neka mala kmečka vasica, katere pa do sedaj ni nikdar z mestom v deželni zbor volila. Pri ti volitvi so jo pa klerikalci za mesto reklamirali, in glejte: baron Schwarz je v nasprotju z obstoječo razsodbo državnega sodišča ti reklamaciji ugodil. O stvari se še poučimo! Da je baronu Schwarzu ne bomo prizanesli, na to zastavi lahko svojo baronijo!

— Nemčurški agitator za dr. Ravniharja in dr. Gregoriča. Da bo zveza z Nemei, ki sta jo sklenila dr. Ravnihar in dr. Gregorič, popolna, so vzeli »neodvisni meščani« v službo tudi nemške agitatorje. Glavni nemški agitator za starosta »Slovenske sokolske zveze« dr. Ravniharja in za predsednika »Društva hišnih posestnikov« dr. Gregoriča je kruljavi Rihard Müller, pisar pri finančnem ravateljstvu. Ta možiček, ki bi pač imel drugega nujnejšega posla dovolj, lazi od hiše do hiše, obrekuje napredna kandidata dr. Tavčarja in dr. Trillerja ter nagovarja volilce, naj volijo dr. Gregoriča in dr. Ravniharja. Če nemčurški agitator ne bo miroval in puščal lepo v miru, kakor se spodobi, naših kandidatov, mu bomo pošteno navili ušesa, da bo pomnil. Gradiva v to imamo dovolj na razpolago. Sicer pa naj Müller med Nemei in nemčurji agitira za Ravniharja in Gregoriča, kolikor hoče, to veselje mu radi privoščimo, prepovedujemo pa si, da bi nadlegoval slovenske napredne volilce. Svoje somišljenike pa pozivamo, naj sključeno

postavijo nemčurja Riharda Müllerja takoj vržejo preko praga, čim se pojavi v hiši!

— Ženska televidno društvo nam piše, da obžaluje, da se je to društvo tudi zavleklo v volilno agitacijo, in sicer v namenu, da se grdo napada g. Trstenjaka. Društvo s temi napadi ni v nikaki zvezi. Mi vzamemo ta dopis v vednost, ter smo vedeli že poprej, da društvo ni provzročilo omenjenega napada. Napad je provzročila firma, katere nam je itak dobro znana, ker je v tesni zvezi s tajnikom sokolske zveze. Take reči si zapomnimo!

— Kakor stekel ris je planil »Slovenec« na kamniški »Naš list«, ker ga je »Slovenski Narod« priporočil somišljenikom narodnonapredne stranke. Prej pa je »Slovenec« ošabno preziral »Naš list«, ki je vendarle povsem neodvisen tednik. Namesto pa, da bi pobijal načela »Našega lista«, se je skopal »Slovenec« na uradniškovo osebo, ker je slučajno uradnik. In ti ljudje se hlinijo da so vneti za svobodo in da so prijatelji uradništva!

— Volilci za VI. volilni okraj imajo jutri v sredo ob 8 zvečer zaupni sestanek v restavraciji pri Mraku »Novi svet« Marije Terezije cesti.

— Kandidat Detela v spominu Novomeščanov. Piše se nam iz Novomeščanov: Vse prebivalstvo našega mesta ne glede na stranke je ogorčeno na »Slovenca« zaradi njegovega pisarjenja v prilogi kandidatu Deteli. Za list, ki je pisan v slovenskem jeziku in ki pravi, da stoji na narodnem stališču, je sramotno, da proglašata tako notoričnega nemškutarja kakor je okrajni glavar Detela za narodnjaka. Sedanjí kandidat Detela je nam Novomeščanom v »dobrem« spominu. Služboval je pri našem okrajnem glavarstvu in je bil ves čas svojega bivanja v našem kraju navdušen branitelj nemške ideje in močen steber nemške kazine. V slovenski družbi ga ni bilo videti, ker je vse slovensko zaničeval. Veljal je za ravno tako ošabnega kakor zagrizenega nemškutarja in naši šaljivi meščani so ga imenovali »Luzerner« (po lucernski detelji) in ga s tem razlikovali od slovenske detelje namreč od tedanjega gimnazijskega ravnatelja dr. Detela. Tak je spomin, ki ga je zapustil okrajni glavar Detela pri nas v Novem mestu. Naši ljudje so kar ostrmeli, da se upa tak nemškutar, kakor je Detela, kandidirati v slovenskih mestih in trgih. Z napeto pozornostjo gleda Novo mesto na Kamnik, Radovljico in Trzin. Upamo, da se volilci kamniški, radovljiški in trziški ne bodo vdali nobenemu pritisku. Kdor voli nemškutarja Detelo, je izdajalec svoje narodnosti in ni vreden drugega kakor zaničevanja.

— Volilni shod v Postojni. Si noči se je vršil v notranjskem središču volilni shod, ki je bil jako mnogoštevilno obiskan. Shod je sklical na željo narodno-naprednega kandidata gosp. Josipa Lenarčiča g. Arko. Shod si je izbral z navdušenjem za predsednika vrliga župana postojnskega g. Pikelnja, ki je poudarjal pomen prestojajoče volitve in prosil narodne tržane, da stoji zvesto za načela, ki jih je Postojna vedno zastopala. Nato je poprijel za besedo g. Lenarčič in v 3/4 ure trajajočem izbornem govoru razvil svoj program. Njegova stvarna, vseskož premišljena izvajanja so volilci spremljali ves čas z živahnim odobravanjem. Vse je bilo edino v tem, da je to mož, kakor ga rabijo notranjska mesta za svojega poslance. Nato je govoril g. dr. Fran Windischer, ki je govoril o volilni reformi in nato navajal zahteve, kakor jih mora postaviti narodno volilstvo do mož svojega zaupanja, ter dokazal, da so v g. kandidatu srečno zbrane vse te zahteve. Razvila se je nato živahna debata, v katero so posegli razni tržani, tako gg. Arko, Sever, Pikel, Juvanc. Nato je dal predsednik shoda na glasovanje kandidaturu, ki je bila sprejeta ob velikem navdušenju. V sklepnih besedah je predsednik shoda pozivljal volilce, da store svoje narodno in strankarsko dožnost na dan volitve.

— Volilno gibanje na Gorickem. Laški liberalci so postavili doslej te-le kandidate: v veleposestvu deželni glavar dr. Al. Pajer, inženir Jak. Antonelli v Červinjanu in dr. Gvidon Bernardelli, odvjetnik v Krmini; za splošno kurijo: dr. Jos. Fabbrovich, odvjetnik v Krmini in Jurij Bombig, veletržec in podžupan v Gorici; tretjega še niso postavili. Kakor se vidi že iz tega, hočejo Lah poslati v novi deželni zbor svoje najboljše moze. — V nedeljo je bilo zopet živo po goricki deželi. Polno shodov vseh strank. Fonu so žvižgali v Brdih. Dr. Dermastia je vodil bovškega Jonkta, klerikalnega kandidata za trge, po Gorah. V Kobaridu so hoteli imeti zaupen shod. Županstvo je dovolilo prostor v »Občinskem domu« za javen shod. Ker se

pa klerikalci bojijo javnega shoda v Kobaridu, so sklicevali zaupen shod; radi tega je bil „Občinski dom“ zaprt. Dermastia je potem nekaj kokodakal v neki gostilni. Gabršček je imel celo vrsto shodov; najlepši je bil v Tolminu, kjer je bilo navzočih 400 volilcev. Na Krasu so dosegli klerikalci veliko pridobitev: reveža Alojzija Večerina so pretvorili iz agrarca v klerikala. Lani je bil Večerina pri državnoborskih volitvah agrarni kandidat na Krasu.

— **Goriški narodno-napredni poslanec Strekelj** je predložil vladi temeljito sestavljeno spomenico, ki obsega najrazličnejše zahteve in potrebe iz njegovega volilnega okraja, in to glede na vladno akcijo za gospodarsko povzdigo primorskih dežel. Nov dokaz, kako neumorno delaven je poslanec Strekelj! Zato pa ga bodo tudi volili v deželni zbor v splošni kuriji ne le napredni volilci od Predela do Brkinov, ampak tudi drugi, katerim je mar resnična gospodarska povzdiga goriške dežele.

— Shod v Žaleu, ki ga je sklicala »Narodna stranka« v nedeljo, dne 23. t. m., se je, kakor se nam poroča, izobno obnesel ter bil mnogotevno posečen. — Govorila sta gospoda dr. Kalan iz Celja in državni poslanec Roblek. Opisala sta krivice, ki se gode nam Slovincem sploh, govorila o sedanji sestavi štajerskega deželnega zbora ter o zastopavljanju Slovincem v tej zbornici, poudarjala nujno potrebo nove volilne reforme na podlagi enake in splošne volilne pravice i. dr. Njuna govora sta vzbudila navdušeno priznanje. K besedi se je oglasil tudi g. nadučitelj F. Brinar iz Gotovelj. Tudi njegova izjava je bila glasno odobravljena. Stavljenе resolucije so bile enoglasno sprejete. — Skoda, da je bila sobana, kjer se je zborovalo, premala. Mnogo ljudi je radi nedostajanja prostora moralo oditi.

— Čujte, kaj pa to?! Iz Celja se nam piše: Naš mestni odbor je v svoji seji dne 21. februarja t. l. enoglasno sklenil, na vse kriplje delati na to, da se »studentenheim«, Jarmenjevo posestvo in cerkevno zemljišče pri Sv. Maksimiljanu, — tu ima prvo besedo opat Ogradi! — ki spadajo dozda k Gabrjem, torej k okolici celjski, inkorporirajo mestni občini! Mesto je pripravljeno za ta slučaj okoliško občino okodovati za doklade, ob katere bi prišla. Mi mislimo, da so to danes le pobožne želje. Skandal brezmeren bi pač bil, če bi celjska okoliška občina privolila v to priklopitve. Vemo, da je občinski odbor celjske okoliške občine v pretežni večini klerikalni, da bi bil tako brezdomovinski, da bi mogel pritrčiti temu sklepu mestne občine: tega vendar ne verjamemo!

— V Gornjem Logatcu so dobili: dr. Zitnik 43 glasov, Drobnič 42, Martinčič 25 in Čuček 24 glasov.

— **Nečuvemo!** V včerajšnjem »Slovencu« se strašno korači pod tem zaglavljem radostniški obč. odbornik Varl nad tajnikom Pohlinom, ker je ta pustil odstraniti plakate S. L. S. Dragi Poldek! Zakaj tako hud? Raje bi bil preje prosil policajca Peterčka, da bi ti bil — odborniku — raztolmačil zakon, da se mora imeti za plakatiranje županskega dovoljenja. Kaplanu Erjavcu pa, ki je pomagal skovati to strašno notico, svetujemo, naj pusti politiko, ampak naj proste ure raje posveti pedagogičnim študijam, da mu ne boode zopet treba tako tajinstveno padati na Lancovem, ko se bo vračal iz Kamne gorice!

— **Kamniški kaplan Jovan** je že na delu. Cel dan hodi krog volilcev, da, revež še celo na svoje šolske ure pozablja. Naj se nikar tako ne trudi za Detelo, saj nima ta nikjer patronata, da bi mu naklonil kako dobro farno!

— **Srednješolska vest.** Podučitelj na državni ljudski deški šoli v Trstu, Alojzij Petsche, je dodeljen v službovanje na pripravnico na kočevski gimnaziji.

— **Iz železniške službe.** Maksimilijan Madlsparger, oficioj pri železniškem stavbnem vodstvu v Špičalu na Dravi je premeščen k oddelku za trasiranje v Novo mesto. Prav same Nemce nameščajo pri tem trasiranju!

— **Iz rudniške službe.** Rudniški eleve Jernej Graunig v Idriji je imenovan za rudniškega mojstra.

— **Iz gledališke pisarne.** Nocoj (nepar) se uprizori prvič na slovenskem odru melodijozna angleška opereta „Geisha“. Naslovno vlogo poje goa. Groszova, Miss Molly Seamore goa. Škrdljkova, Julietto goa. Kreisova, Fairfaxa g. Povh, markija Imarija g. Kratochwil, Kitajca Wunhija g. Vaverka, Katan g. Sulikowski. Opereta se je kar najskrbnejše pripravila ter so se omislili zanjo novi kostumi in nove dekoracije.

— **Slovenske gledališče.** V nedeljo se je prvič uprizorila Molièrova farsa „Namišljeni bolnik“, dasi že pokriva to delo historična patina, dani je mogočna njegova tendenca

„in medicos“ v moderni kulturi postala precej problematična značaja, vendar je duhovito zasnovana igra učinkovita „prekrasno, kakor prvi dan“. Ne dastimo sicer več s Molièrovim sodobnikom Boileauom, ki ga je neposredno navdušil prvi veliki uspeh njegovih dramskih del, v Molièreu „največjega posnika francoskega kraljestva“, prisnati pa moramo vselej, da je tako enotno in živo dejanje mogla zgraditi samo teatralsko skrajno izveštana roka, da je tako markantne in ostrokonturirane tipe mogel orisati samo veliki opazovalec in analizator ljudi Molière, da je toliko pristnega, nebanalnega humorja mogel v svojih delih koncentrirati samo isti igralec-umetnik Molière, ki je vsemu dovptimno in smešnemu na ljudeh svoje okolice vedel takoj primernega mimičnega izraza. Ako se morda ta ali oni spodtakne nad kakim nekoliko preplastičnim dovptimom, tedaj naj ne zabi, da so družabna forma jako relativna stvar, ki jo začasa Molièrea še niso odeli z vso hinavščino naše dobe. Cela farsa je izvrstno učinkujoča dovptimna invektivna proti zdravnikom. Molière, ki mu zdravniki niso mogli izlečiti bolezni na pljučih, je postal skrajno nezaupen proti njim in proti medicinski znanosti sploh, in znano je, da so slične in enake muhe bile lastne mnogim velikim možem, tako n. pr. tudi pesniku Petrarku. Tej svoji nezaupnosti napram zdravnikom je dal duška v farsu „Namišljeni bolnik“, in priznati mu moramo, da se mu je posrečilo izslušiti in izstakniti najbolj komične strani njihovega poklica. Največji humorist, usoda, pa je hotela, da je Molièrea ravno ko je sam igral naslovno vlogo tega v zasmeh vsemu zdravilstvu spisanege dela, sredi med igro prehitela smrt, ulila se mu je kri — in v pol ure je preminul. Zanimivo je, da je Molièrova komedija vplivala tudi na slovensko dramsko literaturo, v De-televem „Učenjaku“ se jako hvalevredno prezentira ravno Molièrova šola. Vprizoritvi nimamo česa oporekati, bila je prva predstava na slovenskem odru, ki je bila v dekoracijah in v igri dosledno stilizirana. Vsa nagajivost, koketna formalnost umetno stilizirana okretnost v občevanju za časa Ludvika XIV. se je igralcem neprisliljeno posrečila, omenim naj samo srčkano sceno med Béline (g. Borštnikova) in Angélique (gdč. Kreisova) v drugem dejanju, polno ljubkega francoskega pačenja. Lepi, stilu primerni kostumi in izker, farsni primeren tempo so pripomogli vsem njansam igre do polne veljave. V Arganu g. Dragutinovića smo občudovali veliko prilagodnost tega talentiranega igralca, ki mu je uspela predsmočna vloga preko vsega pričakovanja lepo. Prehodi iz temperamentnega vzkipenja, ki ga za trenotek odtegne neprestani misli na sugerirano mu bolezen, do bolesterne depresije in onemoglosti so se mu posrečili nad vse komično, pohvaliti moramo tudi njegovo lepo mimiko. Gdč. Kreisova kot Angélique se je hitro vživela v stil igre in bila je v govoru in gestah kot pravocata ljubka rokoko-igravica iz porcelana. Ga. Borštnikova (Béline) se je početkom čutila v nekam tuji atmosferi, njeni v globokih psiholoških vlogah izšolani umetnostni in hotel prijati brezbrizno lahki milje, toda njen umetniški instinkt jo je kmalu privedel na pravi pot in v lepo harmonijo z ostalim ensemblom. Tudi vsi drugi akterji so se odlikovali s primerno, priznanja vredno igro. Diafoirus g. Povheta je bil v maski in kret-njah izvrsten, ga. Danilova je igrala z vervo brho in poredno hišno, g. Molek je podal dobro smešnega notarja in ga. Danilova je iznova dokumentirala svojo prirojeno nadarjenost za gledališče. G. Nučič je iz svoje ne ravno hvaležne vloge ustvaril kolikor je bilo sploh mogoče, tudi gg. Toplak, Bukšek in Habič so storili svojo dolžnost. Srednještevilna publika je prišla popolnoma na svoj račun, zdravega smeha in aplavza seveda ni primanjkovalo. Dr. P. G.

— **Povabilo slovenskega gledališča na Dunaj.** O priliki šestdesetletnice cesarjevega vladanja prirede se na Dunaju gledališke predstave v jezikih vseh avstrijskih narodnosti. Vodstvu slovenskega gledališča v Ljubljani je došlo povabilo, da priredi spomladski nekaj opernih in dramskih predstav v o. kr. priv. gledališču ob Dunajščici (Theater an der Wien).

— **Izredni občini ljubljanskega „Sokola“** se na zahtevo članstva v kratkem skliče v zavezi dr. V. Rav-niharja. Odbor nas prosi objaviti, da se ne more vršiti pred maskarado radi mnogih priprav zanj. Dan se pravočasno naznani.

— **Sokolova maskarada.** Z današnjim dnem so se začela razpo-ljati vabila. Kdor pomotoma ni dobil vabila, kar se lahko pripeti ob tako ogromni množini vabilnih, naj se reklamira pri bratu Jošku Mešku v Prešernovih ulicah (Mestna hranil-nica) ali pa pri društvenem tajniku

Leo Roglu na Kongresnem trgu šte. 15 (Glavna posojilnica). Predpo-dajo vstopnic je iz prijaznosti pre-vzela tvrdka Gričar in Mejač v Prešernovih ulicah, kjer se bodo vstopnice dobivale le proti izkasu vabila ob četrti naprej.

— **Ljubljanski „Sokol“** nasnanja, da radi priprav za društveno ma-skarado ne bo redne telovadbe do petka, dne 6. marca. Večbanje za spremstvo Napoleonovo na maskaradi se vrši ob navadnih telovadnih urah.

— **Meščanski ples „izza kongresa“.** Slavno občinstvo opozarjamo še enkrat na ta vzorni čitalnični ples, ki bode jutri v sredo 26. t. m. v ve-likih dvorani „Narodnega doma“. Člani čitalnice so vstopnine prosti. Nečlani plačajo eno krono za osebo, ter dve kroni za rodbino, obstoječo iz treh oseb. Ker prevzame Čitalnica vse stroške za prireditve tega plesnega večera, more nakloniti mnogobrojni obisk tem večje zneske v prid „Glasbene Matice“ ter „Gledišča“. Zato naj vsakdo, kdor umeva živo potrebo napredka in procvita tehi naših važnih kulturnih zavodov, agitira po svojih močeh za tem mno-gobrojnejši poset meščanskega plesa „izza kongresa“. Začetek točno ob 9. uri zvečer.

— **Za družbo sv. Cirila in Me-toda** je daroval g. Ant. Poljšak, pos. v Zupah pri Ajdovščini 5 K kot odkupnino, ker se ni mogel ude-ležiti pogreba svojega prijatelja Fr. Šaple. Hvala!

— **Zaključni plesni venček „Slav-čev“** je v soboto zvečer v mali dvorani „Narodnega doma“ prav lepo uspel. Obisk je bil velik, plesali so se pa najraznovrstnejši elegantni plesi s preciznostjo, ki se je občudovala. Plesni učitelj je lahko ponosen na svoje učenec slasti pa gojenke. Čet-vorko je plesalo 32 parov. Animirani ples je trajal do jutra in so zadnji najnavdušenejši plesalci še plesali ob 5.

— **Obrtno podporno društvo v Ljubljani** je poslalo „Glasbeni Ma-tici“ 20 K podpore.

— **Ljubljanske učiteljske društvo** naznanja tem potem, da se za sredo, dne 26. t. m. napovedano predavanje „O šolskohigijenski razstavi v Londonu“ zaradi bolezni g. pre-davatelja preloži na prihodnji mesec.

— **Telovadno društvo Sokol v Zagerju ob Savi** z ženskim oddel-kom ima svoj izredni občni zbor v sredo, dne 26. t. m. ob 8. zvečer v prostorih gospe Marije Weinberger-jeve z naslednjim dnevnim redom: 1. Razgovor o položaju društva proti „Slovenski sokolski zvezi“ v Ljub-ljani. 2. Službenosti. Odbor.

— **Pomiloščenje kaznjencev.** Ce-sar je pomiloštil 29 kaznjencev in kaznjenk. Dve pomiloščenji kaznjenk sta iz kaznilnice v Begunjah.

— **Neka tvrdka Mortner z Du-naja** razpošila po celi Kranjski ne-broj letakov, in zraven vsakega le-taka tudi kupon, za katerega napravi omenjena tvrdka „popolnoma zastoj“ po vsaki ji poslani sliki, eno 35krat povečano „prekrasno da človeka pre-seneči“ lepo sliko. Za to ne zahteva drugega, kakor le 95 vin. stroškov za zavijanje in poštnino, ter da se tvrdko v krogu svojih znancev pri-poroči prav toplo. Resnično je po-slala zmaske papirja, na katerem se jedva razloži, da je posnetek člove-škemu telesu podobne stvari, obenem pa zahteva še nadaljnjih — 4 K 90 vin., da pošlje pravo lepo čisto sliko. Občinstvu naj se torej ne usede na limanice premetenemu sleparju.

— **Poneveril je zastopnik Singe-jev** v Celju Ivan Majhos 560 kron in pobegnil.

— **Rop v cerkvi.** Zadnjo sredo so neznani tatovi odprli v cerkvi pri Veliki Nedelji nabiralnik za milodare in odnesli denar.

— **Mrivega so našli** v Savi pri Sevnici voznika Kosančiča, ki je izginil novembra meseca. Bil je stisnjen med dvema skalama.

— **Beljaško slovensko društvo „Drava“,** ki je bilo ustanovljeno, oziroma postavljeno na noge vled poštvalnosti našega ljubljanskega „Sokola“ in našega poštvalnega narodno-naprednega občinstva ljubljanskega, je imelo, kakor poroča zadnji „Korošec“, letošnji redni občni zbor v vrli slovenski vasi pri Beljaku na Brnci. Gospod predsednik Trunk je poročal o delovanju tega imenit-nega društva, ki je gotovo eno naj-važnejših društev slovenskih sploh in ima posebno važnost za Slovence v beljaškem okraju, kateri se od iz-vestne strani v Celovcu, rekli bi, si-stematično sanemarija. Vrli novi slo-venski list koroški „Korošec“ poroča o tem važnem društvu in njegovem zborovanju sledeče: Najvažnejše delo, ki se je storilo, je pač narodni kolek, za katerega si je pridobil posebnih zaslug g. Lamprecht. Narodnega koleka se je razpečalo toliko, da se lahko računa na dobiček okroglo 800 K. Sploh je finančno stanje društva jako ugodno, seveda po zaslugi vrlih ljub-ljanskih narodnjakov, predvsem pa „Sokola“, ki je priredil slavnostno

kresno veselico. Slovinci iz beljaškega okraja, ki so se udeležili te veselice v največjem številu, se je še sedaj z navdušenjem spominjajo. Gotovina društvena znaša 1719 K. Nekaj se je dalo za šentjakobsko narodno šolo (200 K), nekaj za učiteljski dom (100 K), podpiralo se je dijake, koli-kor se je moglo, ter dalo par brez-obrestnih posojil. Poročilo se je z odobravanjem vzelo na znanje; iz-rekla se je posebna zahvala g. Lam-prehtu. Pri slučajnostih je g. pred-sednik spravil na razgovor, kako naj bi se društveni denar še bolje obrnil koroškemu slovenskemu narodu v prid. Oglasil se je k. besedi g. dr. Oblak iz Celovca, ki je poudarjal, da ima društvo „Drava“ poseben pomen za Slovence beljaškega okraja; za ta okraj se najmanj stori in prav po mačehovski z njim ravna, beljaški Slovinci se morajo sami postaviti na svoje noge in si ustvariti svojo cen-tralo, v Celovcu se zanje premalo brigajo, „Drava“ naj jim bo pri tem glavna zaslomba, saj ima to društvo že po svojih pravihli najširši delo-krog. Zato naj denar, ki ga ima „Drava“, predvsem obrnejo v prid svojemu okrožju. Predsednik je vzel z zadovoljstvom in zahvalo nasvete na znanje in vsi so bili edini v tem, da naj „Drava“ zbira in ščiti pred-vsem Slovence beljaškega okraja. „Mir“ seveda nima časa in prostora, da bi poročal o „Dravi“, ker smatra za važ-nejše na najostudnejši način napadati vrli narodni list — „Korošec“. Tako vrši „Mir“ narodno dolžnost na Ko-roškem. Značilno za črno njegovo gardo!

— **Občni zbor koroške podruž-nice „Slov. planinskega društva“** se je vršil v Celovcu dne 14. t. m. Ker je bil načelnik zadržan, je otvori-l zborovanje njegov namestnik g. dr. Jos. C. Oblak, ki je pozdravil nav-zoče zborovalce in potem takoj pre-šel k tajniškemu in blagajniškemu po-ročilu za preteklo društveno leto 1907. Obe poročili ste za društvo jako ugodni. Iz tajniškega poročila je po-sneti, da je društvo pred vsem obra-čalo pozornost našemu krasnemu Rožu in Selam, kjer so se postavili kovi kažipoti in izvršile potrebne markacije. Tudi v okolici vrbski, okoli Strmca se je precej storilo, za kar ima posebne zasluge g. Lavrinc. Število članov je zadnje leto doseglo vsaj višek; bilo jih je 64. Nekaj starih je odpadlo, z'asti v beljaškem okraju; zato pa je pristopilo 18 no-vih, — vsekako lepo število. Dohod-kov je bilo 408 K 40 v, razven tega ima društvo še terjati 100 K; stro-škov je bilo 306 K 14 v, društveno premoženje se torej množi, — torej je imel tudi kot blagajnik gospod poročevalec le ugodno poročati. Po odobrenju poročila so razni člani sta-vili kaj koristno nasvete. Gosp. dr. Ferdo Müller je izrazil željo, da bi podružnica prevzela tisto nalogo, ki jo imajo druge društva za povzdigo prometa s tuji, da bi vabilo tujece v krasni slovenski del Koroške; naj bi se izdala mala brošurica ali ročni kažipot z zaznamkom slovenskih in sploh priporočljivih gostiln in preno-čišč. Nasvet se je soglasno odobra-val. G. dr. Brance je želel, da bi se priredili zopet skupni izleti, gosp. Jug se je spominjal v toplih besedah umrlega prijatelja slovenskih planin-cev v Selah Janeza Ogrisa po do-mače Trkla. Končno je g. ravnatelj dr. Ferjančič predlagal, da se iz-reče zahvala g. dr. Oblaku za nje gov trud in delovanje v prosepah po-družnice in planinstva na slov. Koro-škem. Ko se je tudi ta predlog z odobravanjem sprejel, je g. dr. Oblak zaključil redni občni zbor ter v svo-jem sklepnem govoru, zahvaljujoč zborovalce za živo zanimanje in ude-ležbo, poudarjal, kako velik pomen imajo v narodnostnem oziru planinska društva, ki davno niso več zgolj športna društva, nego gojijo v vsem svojem delovanju nacionalno idejo; tako bodi tudi slovensko planinsko društvo in pred vsem v tem oziru ena najvažnejših njegovih podružnic — koroška podružnica!

— **Ogenj.** V Velikih Žabljah na Go-riškem je pogorelo skupno poslopje Andreja Slejna in Emila Troha. Škode je 1600 K.

— **Vlak je povezl** v predoru pred Gorico nekega vojaka 29. lovškega bataljona ter mu odtrgal levo nogo pri členku in vse prste na desni roki. Prepeljali so ga v bolnico v Gorico.

— **Pustolevce.** Umberto Diminich, risar v tržaški ladjedelnici, je bil leta 1903 radi tega, ker je tujim državam prodal načrte nekaterih bojnih ladij, obsojen na 18 mesecev težke ječe. Predao je prišel v Trst, je bil nekaj let risar v puljskem arzenalu, kjer pa so ga zapodili, ker je iz revnega de-lavca izvalil svoto 3000 kron, ki jih je leta podedoval od svojih staršev, pod pretvezo, da bo to vsoto plodo-nošno nakobil na ta način, da bo iz nje na obresti posojeval potrebnim, toda poštenim delavcem. Seveda je vso svoto v malo mesecih pognal sam, ogoljufani delavec pa je iz ob-upa končal. Zaradi te lopovščine

spoden je po prestani kazni dobil službo pri državni železnici in tam je ubogega rokodelca odrli na isti način, kakor preje delavca v Pulju. Zapravil je v kratkem času izvaljeno mu premoženje in bil vsled goljufije zo-pet iz službe spoden. In stradali so on in njegova rodbina: žena in štirje nedoletni otroci. Našlo se je plemenito srce, ki se mu je beda Dimi-nicheve rodbine smilila, in dasi je vedel za Diminichove lopovščine, ga je dotičnik, upajoč, da se resnično poboljša, sprejel v svojo službo kot potnika. Poslal ga je v Celovec, kjer naj bi v njegovem imenu nabavil različnega blaga in ga odposlal na dotične osebe. Dajal mu je 70 K na teden, s katerimi bi mogel Diminich prav prijetno izhajati. Ali Diminich je bil preveč lahkomišeln, da bi se poprijel ponudene mu sreče. Imel je v svojem novem poslu mnogo uspeh — toda naročil svojim strankam ni poslal, marveč je za prejete vsote živel lahkomišeln in potratno. Držal si je ljubico, ložo v gledališču. Nje-govega zaščitnika je celovška policija na to opozorila. In Diminich jo je še pravočasno popihal iz Celovca, ko je poveril svojemu zaščitniku preko 5000 K, ponarejajoč menice. Vrh v-sega je zapeljal 18letno deklico. Ujeli so ga končno v Zagrebu in ga zaprli. Bil je čisto brez sredstev, svojega zaščitnika pa je brzojavno naprosil, da naj se ga usmili in ga reši iz zapor.

— **Slov. akad. društvo „Adrija“** v Pragi je priredilo 21. t. m. slavnostni večer v proslavo 400letnice rojstva Primoža Trubarja. Ob obilni udeležbi najodličnejšega občinstva otvoril iur. Lev Brunčič slavnostni večer, pozdravi navzoče slovenske goste, zastopnike čeških, poljskega in jugoslovanskih akad. društev in oriše v kratkem nagovoru pomen več-čera in važnosti Trubarjevega vprašanja za nas Slovence. Fil. Ivan Lah očrta v markantnih potezah življenje in delovanje Primoža Trubarja kot prvega slovenskega književnika in boritelja za svobodo vesti. V govoru poudarja posebno, da je Primož Trubar za naš narod problem, ki se mora rešiti in na podlagi katerega naj se zida življenski program našega na-roda. Nato nastopi burno pozdravljena ga. M. Táborská, članica mestnega vinogradškega gledišča — Slovincem že znana izza časa njenega umetniškega delovanja na slovenskih odrih —, ki je iz posebne laskavosti in na-klonjenosti napram Slovincem sode-lovala pri prireditvi tega slavnostnega večera. S svojo recitacijo Aškerčeve „Slovenske legende“ in „Prologa“ k „Primožu Trubarju“ pokazala se je na višini svoje umetnosti in nudila poslušalcem izreden umetniški užitek. V znak hvaležnosti se ji je izročil skromen šopek s slovenskimi trakovi. Kot zadnja točka na dnevnem redu je bilo predavanje teh. Kubeša, ki je v češkem jeziku primerjal slovenskega Trubarja češkemu Husu in poudarjal pomen versko reformacijskega gibanja v življenju posameznih narodov. Kon-čno se podpredsednik „Adrije“ zahvali v imenu društva g. Táborskí kot so-prireditelji slavnostnega večera za njeno prijazno poštvalnost, refe-rentoma in vsem gostom za njihovo častno udeležbo z željo, da bo Tru-barjev problem do tistih dob, ko se bo obhajala njegova 500letnica za nas že rešen in prešel v kri in meso slovenskega naroda.

— **Velika nesreča na železnici.** Blizu Selzthalja je padel včeraj vlak v osem metrov globok jarek. Kurjač Lehner je bil na mestu ubit, 15 oseb pa je bilo ranjenih, med temi so štiri osebe nevarno ranjene. Promet je pretrgan.

— **Preračun tobačne režije** znaša za leto 1908 243,957.800 K dohod-kov, stroškov pa 92,766.400 K, pre-bitek znaša torej nad 151 milijonov kron. — Tobaknih tovarn je v Av-striji 29.

— **Junaško dekle.** V Kalj pri Sa-moboru na Hrvaškem sta prišla v samotno gostilno Janka Severovića Franc Lukanec in Franc Sokolič ter naročila liter vina. 18letna domača hči Anica, ki je bila sama doma, ga jima je prinesla. Ker nista imela več denarja kot za en liter, jima dekle ni hotelo dati več pijače. Sokolič je nato zastavil uro, na kar sta popila z Lukanecem še tri litre vina. Ker ni-sta dobila več božje kapljice, začela sta suvati punico in zahtevala uro nazaj. Dekle je zbežalo iz hiše, ona-dva za njo. Posrečilo se ji je priti zopet v hišo in zakleniti vrata za seboj, predno sta se vrnila pijanca. Vsa divja sta razbila okno in hotela skozenj priti v hišo, a dekle je po-grabilo samokres in ustrelilo skozi drugo okno. Nasilneža se pa tega oplašila nista ustrašila, ampak rinila še nadalje skozi okno. Tu je dekle vzelo sekirico in v skrajni sili uda-rila z njenim ušesom Sokoliča po glavi, da se je zgradil na tla. Še le-ko je prišel Aničin brat Miloš, sta divjaka odšla. Enega so zaprli, dru-gega pa odpeljali v bolnišnico.

Reparski umor. V Sisku je ne-
man sločinec ubil in oropal Jova
Petroviča v njegovi hiši. S sekro
mu je glavo vso razsekal.

**Mednarodna panorama pod
francosko razkazuje** ta teden eksotične
sanjivosti otoka Cipra in v stari
sgodovini sloveče dežele Sirije z me-
sti Damask, Bejrut itd. Serija je po-
sebnost priporočljiva srednješolski mla-
dini.

**Izkaz posredovalnice sloven-
skega trgovskega društva „Mer-
kur“ v Ljubljani.** V službo se
sprejmejo: 4 poslovodji za na
deležo, 4 knjigovodji in korespondenti,
2 potnika, 1 kontorist, 6 pomočnikov
mešane stroke, 4 pomočnikov špecerij-
ske stroke, 3 pomočniki železninske
stroke, 2 kontoristini z daljšo prakso,
1 star. blagajničarka, 3 prodajalke, 7
učencev. — Službe iščejo: 3
kontoristi, 2 knjigovodja, 1 potnik,
16 pomočnikov mešane stroke, 5 po-
močnikov špecerijske stroke, 3 pomoč-
niki manufakturne stroke, 2 pomočnika
železninske stroke, 2 pomočnika modne
in galanterijske stroke, 16 kontoristinj,
6 blagajničark, 6 prodajalk. Posredo-
valnica posluje za delodajalce popol-
noma brezplačno, za delojemalce proti
majhnim odškodninam.

Stara navada železnica srajca.
Policiji dobro znani, zaradi nepošte-
nosti že predkaznovani, delomirni
Avgust Novak, rojen 1887 v Ljub-
ljani in pristojen v Gradišče pri Li-
tiji, kateremu manjka desna roka, si
je zopet pridobil zaslug, da so se
začela zanj zanimati varnostna ob-
lastva. To je tisti Novak, o katerem
smo svoj čas poročali, da je v „Na-
rodnem domu“ pokradel mnogo tro-
bojnic in drugih veselilnih objektov
ter potem najel v neki gostilni na
Tržaški cesti salon, katerega je prav
okusno olupal, potem pa z lepiki
oblistvno naznanil, da se vrši usta-
novna veselica pevskega društva
„Morje“, kjer bi imela svirati godba
na lok. Policija pa je bila veselico
sgodaj posetila, konfiskovala vse
ukradene reči, Novaka pa potopila v
„Morju“. Ko je fant to kazeno odse-
del, je kmalu zopet ukradel konja in
voz, oboje prodal v Šiško, ter skupi-
ček potem s prijateljem zaluskal. Ko
je pa sedaj to afero dokončal, ga je
privedla pot v Šiško, kjer je usnar-
skemu pomočniku Alojziju Glavaču
ukradel 65 K vredno suknjo, ter se
za kratek čas neznan kam baje v
Trst poslovil. Ker ima pa prebrisani
fant nesrečo, da ga je vsled njegove
telesne hibe zelo lahko spoznati,
imajo upanje, da ga kmalu dobe.

Mlad begunček. Danes ponoči
se je v Ljubljano pripeljal mlad fant,
katerega so na južnem kolodvoru
priheli, kjer je izpovedal, da je šolski
učenec Julij Philippek, rojen 1. 1891.
v Gradcu, in je tam včeraj staršem
ušel. Beguna je policija vzela v var-
stvo in obvestila o tem njegove ro-
ditelje.

Delavsko gibanje. Včeraj se je
odpeljalo z južnega kolodvora 56 Hr-
vatov v Heb, 18 se jih je pa vrnilo
s Koroškega in se odpeljalo v Za-
greb.

Izgubljene in najdene reči.
Šolska učenka Franti Kršperjeva je
je izgubila ročno torbico, v kateri je
imela denarnico z manjšo vsoto de-
narja. — Šolski učenec Fran Bregar
je našel žepno uro z verižico. Ernest
Banovec pa zlato zapestnico. Oboje se
dobi pri magistratu.

**„Društvena godba ljublan-
ska“** koncertuje danes popoldne v
kinematografu „Edison“, Dunajska
cesta, nasproti kavarni „Evropa“ in
sicer pri predstavah ob 4., 5., 6., 7.
in 8.

**Ljubljanski sekstet na lok
igra** danes zvečer v kavarni „Av-
strija“. Začetek ob 9. Vstop prost.

**Somišljeniki po mesih in
trjih.**

Vljudno prosimo somišljenike,
naj nam v petek nemudoma br-
zjavno sporoče razmerje oddanih
glasov v posameznih krajih.

Uredništvo.

Drobne novice.

— Strašna rodbinska drama. V
Kalksburgu je trgovec Kubišta
ustrelil svojo ženo, njeno mater in
sebe, ker se je hotela žena sodno lo-
čiti od njega.

— Prevarani belgijski kralj.
Stari kralj Leopold II. je zelo čeme-
ren ter ne hodi več obiskovat svoje
ljubice baronice Vaughan. K baro-
nici je namreč prišel na obisk mlad
mož, ki ga je predstavila kralju za
svojega očjega sorodnika. Pozneje pa
je kralj zalotil oba v intimnem ob-
jemu.

— Nemoralnost v boljših nem-
ških družbah. V Duisburgu je poli-
cija zalotila nad 40 gospodov iz bolj-
ših slojev iz Essena in Bona, ki so
obhajali ob godbi homoseksualne or-
gije. Nekateri gospodje so prihajali
na sestanke v ženskih oblekah.

— Umrl je v Kiehu Friderik pl.
Esmarch, ki je 60 let poučeval na
medicinski fakulteti ter zaslovel po
svojih naukih, kako se more člove-
štvo ubraniti smrti. Sedaj pa je ven-
dar tudi njega pobrala smrt v 85. le-
tu starosti.

— Generala Stüssla bo car po-
milostil v kratko ječo ter mu tudi od-
meril pokojnino.

— Portugalski kralj Manuel je
odslavljal vseh 240 dvornih uradnikov
svojega očeta, ker so podpirali dikta-
torja Franka.

— Črnogorski prestolonaslednik
Danilo je prišel s soprogo Milico na
Dunaj ter sta povabljeni k cesarju
na obed.

— Snežni plaz je zasul v itali-
janskih Alpah pri La Sallu stotnijo
4. lovskega polka. Trije vojaki so bili
ubiti, mnogo pa je ranjenih.

— 10 milijonov posojila si je na-
jela mestna občina v Inomostu.

— Hrvaški ban demisioniral?
V parlamentu se je včeraj popoldne
razširila vest, da je ban Rauch po-
nudil ministrskemu predsedniku svo-
jo demisijo, ker dr. Wekerle ni spre-
jel njegovih načrtov.

Razne stvari.

* Natančni Kitajci. V Ameriki
so se priljubili kitajski rokodelci in
strežaji, ker izvrše vse, kar se jim
naroči liki avtomat z nenavadno na-
tančnostjo in snago, a navadno se
sploh ne zavedajo, kaj delajo. Kitaj-
ski kuhar je pri pripravljanju neke
jedi le ta in leta razbijal in proč me-
tal tretje jajce, ker je prvi pripravi-
ljala isto jed njegova gospodinja
ter zavrgla tretje jajce, seveda zato,
ker je bilo pokvarjeno. Kitajskemu
krojaču je naročil evropski ataše, da
mu napravi novo uniformo, ker je
dobil v prejšnjo madež. Za vzorec
mu je poslal omadeževano uniformo.
Kitajec je izvršil narejeno delo tako
natančno, da je napravil na novi
suknji ravno tam in ravno tak ma-
dež, kakor ga je imela stara suknja
ter se je zelo čudil, da so ga zaradi
tega kregali, ko mu vse sivanje ni
provzročalo toliko truda kakor kopir-
anje tega madeža. Bret Harte v Ka-
liforniji se je hotel prepričati, ali je
mogoče spraviti svojega kitajskega
služabnika iz ravnodušnosti in brez-
primerne poslušnosti. Izmisli si je
strašno zločinstvo ter ga pripovedo-
val Kitajcu, češ, da je zločinstvo
sam izvršil. Kitajec ga je mirno po-
slušal, potem pa nadaljeval svoje
delo, kakor da ni ničesar izvedel. Ko
je začel nato gospodar nalašč obupa-
no zdihovali, da mu ne preostane
dr drugega, kakor da se usmrti, odšel je
takoji verni sluga iz sobe ter prin-
esl — o stro nabrušeno britve.

* Zakaj propadajo trgovci? Ne-
ki angleški list je vprašal najvažnej-
še angleške zavode za informacijo,
kakšni vzroki so bili, da je okoli 1000
različnih trgovskih tvrdk propadlo
zadnji dve leti. Odgovor je bil slede-
či: od 100% propada radi nedostatka
kapitala 31.5%, radi nesposobnosti
25.5%, iz posebnih ali krajevnih
vzrokov 15.5%, radi poverjenosti
10.5%, radi neizkušenosti 4.1%, ra-
di lahkomernega dajanja kredita
3.2%, radi zanikarnosti 3.7%, radi
konkurza poslovnih prijateljev
2.1%, radi konkurence 1.4%, radi
potratnosti 1.3% in radi špekulacije
1.2%.

* Petnajstletno potovanje pisma.
V Jarmouthu živi mornar Juri
Davey je dobi te dni pismo od svoje
matere, ki je je oddala na pošto 2.
januarja 1893. Mornar je bil takrat
na parobrodu »Folka« ter potoval v
St. Nazaire na Francosko. Pismo je
šlo za njim. Predno je pa tja dospel,
odpotoval je Davey z drugo ladjo v
Avstralijo. Pismo je potovalo od
ladje do ladje, od enega pristaniške-
ga urada do drugega, ne da bi se mo-
glo vročiti naslovniku. Zdaj ga je k
sreči ujelo v Jarmouthu. Davey je v
resnici vesel pisma, v katerem mu je
zdaj že umrla mati voščila veselo in
srečno novo leto 1893.

* Da se hitro ogreješ, stori ta-
kole: Z zaprtimi ustmi dihaj globoko,
dihaj torej samo skozi nos. Takega
dihanja ti ni treba dolgo ponavljati,
ker se gorkota vzbudi že po par krep-
kih dihljajih. Poveča se tok krvi in
to dihanje dovaja krvi svežega kisi-
ka. Kri plove prosto v vse razrastke
žil in žilice in s tem se vzbudi večja
gorkota. Prehlajena in druge slične
bolezni se preprečijo z globokim di-
hanjem.

* Loterija za ogrevalnice. Iz pre-
krasnih dragih kamenov, zlatnine in
srebrnine obstoječi glavni dobitek te
loterije v vrednosti 30.000, 5000,
1000 kron so že nekaj časa izloženi v
izloženem oknu c. kr. dvornih drago-
tinarjev na Dunaju I. Stock in Eisen-
platz 7. Tudi ostalih 1497 dobikov ob-
sega vseskozi zlate in srebrne pre-
mete. Srečka stane 1 krono in se do-
bivajo po vseh menjalnicah, trafi-
kah, loterijah in v loterijski pisarni
I., Spiegelgasse 15.

Književnost.

— Ročni kažipot po Ljubljani
in Kranjskih mestih za l. 1908 je iz-
šel v »Goriški tiskarni« A. Gabrška
v Gorici. Cena mu je 2 K, po pošti
10 vin. več. Ker je ta kažipot zelo na-
tančen in važen za vsakega zlasti za
trgovce in obrtnike, ga je priporo-
čati najpoteje. Obsega 316 strani.
Vanj so povzeli tudi nekateri trgi po
Kranjskem. — Istotam je izšel Ročni
kažipot po Goriškem in Gradiščan-
skem za l. 1908. ter stane 1 K 20 v.

**Telefonsko in brzoplovno
poročilo**

Napredna zmaga na Gorenjskem.

Javornik 25. februarja. Na Ko-
roški B. bel so pri občinskih volit-
vah sijajno zmagali slovenski na-
prednjaki. Tudi na Gorenjskem se
že dela dan!

Konec loto igre.

Dunaj 25. februarja. Proračunski
odsek je danes sprejel predlog posl.
Malika s 17 proti 15 glasovom, naj
se od 1909. naprej vsako leto
odpravi 10. del lotokolektur.
Vsled tega sklepa preneha l. 1920.
loto igra.

Poljedelski minister na Semerniku.

Dunaj 25. februarja. Poljedelski
minister dr. Ebenhoeh se je danes
odpeljal na Semernik, da obišče svo-
jega ministrskega kolego dr. Gess-
manna.

Ogrsko-hrvaški parlament.

Budimpešta, 25. februarja. V
današnji seji poslanske zbornice je
izjavil minister notranjih poslov grof
Andrassy, da je pripravljen izva-
jati konsekvence in odstotiti, ako bi
zbornica odklonila revizijo poslovnih
ka. Ta izjava je napravila velik vtisk
na poslance, zlasti ker je tudi mini-
strski predsednik dr. Wekerle v
kuluarju poudarjal, da se čuti v tem
oziru popolnoma solidarnega z gro-
fom Andrassyjem. Andrassy je
nadalje izjavil, da vlada ne bo brez
narodnih koncesij v armadi-
nikar dovolila, da bi se zvišalo šte-
vilo novincev. Poslanec Zoltan Len-
gyel je zaklical Andrassyju:
„Zakaj potem vlada ne zahteva na-
ravnost uvedbe madžarskega povelj-
nega jezika?“

Pogreb pesnika Svatopluka Čecha.

Praga 25. februarja. Pesnik Sva-
topluk Čech bo pokopan s kraljev-
skimi častmi. Pogreb bo šel v ne-
deljo ob 10 dopoldne. Pokojnika je
balzimiral član gosposke zbornice in
vseučiliški profesor dr. Hlava. V
petek in soboto položijo mrtvo truplo
na mrtvaški oder v Panteonu Če-
cha polože k večnemu počitku v
mavsoleju na Višehradu. Pogrebne
stroške je prevzela nase mestna ob-
čina praška. Nagrobne govore bodo
imeli župan praški dr. Groš, pesnik
Vrhlicky in urednik »Narodnih
Listov« poslanec Anyž.

Stavka tramvajskih uslužbencev.

Praga 25. februarja. Danes zju-
traj so stopili v stavko uslužbeni
tukajšnje cestne železnice. Samo na
glavni progi je še v prometu nekaj
vozov. Vsled štrajka najbolj trpe de-
lavski sloji.

**Umor bratov Novakovičev pred
sodiščem.**

Belgrad 25. februarja. O umoru
bratov Novakovič, ki so jih pred
meseči ustrelili orožniki v policijskem
zaporu, je danes razpravljalo sodišče
1. instance. Sodišče je izreklo, da je
umor posredno zakrivil minister M.
Petrovič. Vendar pa Petroviča ni mo-
gli pozvati na odgovor pred sodi-
šče, ker ga ščiti zakon o imuniteti.
Proti orožniku Ješiću, ki je ustrelil
oba Novakoviča, je sodišče izdalo
tralnico. Ješić biva po eni verziji
na Turškem, po drugi verziji pa je
bil ustreljen, ko je prekorajčil turško
mejo.

Afera Nasi na Laškem.

Rim 25. februarja. Nuncio Nasij
je bil prepričan, da ga bo državno
sodišče oprostilo. Obsodba ga je vsled
tega seveda ljuto zadela. Ko se mu
je citala razsodba, je bil blede kakor
stena in tresel se je po vsem životu.
Napram prijateljem se je izrazil, da
je obsodba v zapor plet masčevanja
njegovih nasprotnikov, da bi ga orop-
ali za vedno vseh političnih pravic.
Rim 25. februarja. V Siciliji je
zavladala radi obsodbe Nasija med
prebivalstvom velika nevolja. Po raz-
nih mestih so priredili Nasijevi pri-
staški hrupne demonstracije. Posebno
burne demonstracije so bile v Pa-
lermu, kjer je množica razbila žipe
gledališča, ker intendantica ni hotela
odpovedati predstave. Ob 3. zjutraj
je na trgu eksplodirala bomba, ki pa
ni povzročila nobene škode.

Bomba v Barceloni.

Barcelona 25. februarja. Na trgu
Cortes se je razpočila bomba, ki je
težko ranila 3 osebe in povzročila
mnogo gmočne škode.

**FRANC JOŽEFOVA
GRENKVA VODA** odlično, naravno
ODVAJAJOČE SREDSTVO

Umri so v Ljubljani.

Dne 18. februarja: Matilda Gobec, hišni-
kova hči. 1 leto. Pokopališka cesta 4.
Dne 20. februarja: Josip Mikota, sprevid.
sin. 51 let. Radeckega cesta 11. — Ida Ma-
renčec, posestnikova hči. 17 mes. Dolenjska
cesta 6. — Antonija Bregant, uradnikova
hči. 9 mes. Knaflcove nlice 15.
Dne 21. februarja: Jakob Cotman, hlapec.
68 let. Radeckega cesta 11.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uraški kurzi dun. borze 25. februarja 1908.

različni papirji.	Dunaj	Blago
17% majska renta . . .	97.90	98.10
4% srebrna renta . . .	99.95	100.05
4% avstr. krona renta . .	97.80	98.00
4% zлата . . .	116.75	116.95
4% ogrska krona renta . .	94.40	94.60
4% zлата . . .	112.95	113.15
4% posojilo dež. Kranjske	97.5	98.75
4% posojilo mesta Split	100.10	101.1
4% Zadar . . .	99.8	100.85
4% bos. herc. železniško	98.80	99.8
4% posojilo 1902 . . .	97.75	98.75
4% češka dež. banka k. o.	97.75	98.75
4% z. o. . .	97.75	98.75
4% zast. pisma gal. dež.	99.50	100.50
4% hipotekne banke . . .	99.50	100.50
4% pešt. kom. k. o. z	102.60	103.60
4% 10% pr. . .	—	—
4% zast. pisma Innerst.	99 —	100 —
4% hranilnice . . .	98 —	99 —
4% zast. pisma ogr. centr.	99.25	100.25
4% dež. hranilnice . . .	98 —	99 —
4% z. pis. ogr. hip. ban.	98.60	99.60
4% obl. ogr. lokalnih že-	99.75	100.75
4% leznic d. dr. . .	99.90	—
4% obl. češke ind. banke	98.75	99.75
4% prior. lok. želez. Trst-	99.80	100.80
4% Poreč . . .	99.90	—
4% prior. dolenskih žel.	98.75	99.75
4% prior. juž. žel. kup. 1/4	99.80	100.80
4% avstr. pos. za žel. p. o.	99.80	100.80

Srečke.	5. 75	154.75
Šečke od l. 1860/1 . . .	162	266 —
od l. 1864 . . .	49 —	163 —
tizske . . .	278 —	296.50
zem. kred. I. emisije . .	263.60	278.60
II. . .	248 —	264 —
ogrsko hip. banke . . .	100.75	106.75
srbške a. frs. 100 —	185.00	186.00
turške . . .	22.20	24.20
Šečička . . .	453 —	463 —
Kreditne . . .	111 —	—
Komorske . . .	104.10	111.60
Krakovske . . .	65 —	69 —
Ljubljanske . . .	51 —	55 —
Avstr. rdeč. križa . . .	30.60	32.60
Ogr. . .	65 —	7. —
Rudolfove . . .	110 —	—
Salcburške . . .	608 —	618 —
Dunajske kom. . .	—	—

Delnice.	144 —	145 —
južne železnice . . .	672.75	673.75
Državne železnice . . .	1718 —	1728 —
Avstr.-ogrsko bančne deln.	41.10	642.10
Avstr. kreditne banke . .	777 —	778 —
Ogrske . . .	240 —	241 —
Zivnostenske . . .	741 —	45 —
Premogokop v Mostu (Brux)	636.25	637.25
Alpske montan . . .	2567 —	2577 —
Vrške žel. ind. dr. . .	633.75	634.75
Alma-Murányi . . .	268 —	272 —
Trboveljske prem. družbe	128 —	131 —
Avstr. orožne tovr. družbe	154 —	156 —
Češke sladkorne družbe . .	—	—

Valute.	11.34	11.38
C. kr. cekin . . .	19.13	19.16
20 franki . . .	23.51	23.56
30 marke . . .	24.08	24.12
Dovergaus . . .	117.00	117.70
Marke . . .	95.60	95.80
Laški bankovci . . .	2.61	2.62
Lublji . . .	4.84	5
Dolarji . . .	—	—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 25. februarja 19.8.

Termin	za 50 kg K	11.75
Šečica za april . . .	za 50 kg K	9.82
Šečica za oktober . . .	za 50 kg K	10.47
Šečica za april . . .	za 50 kg K	6.59
Koruzna za maj 1908 . .	za 50 kg K	7.63
Uvse za april . . .	za 50 kg K	—

Efektiv.

5 vin. višje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306. Srednji tlačni tlak 739.9 mm

čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v C	Vetrovi	Nebo
----------------	-----------------------	-----------------	---------	------

24. 9. zv. 725.7 0.7 sl. szahod sneg

2. 7. zv. 726.2 -1.0 sl. vzjvz. oblačno

2. 2. zv. 726.5 1.1 slab jug .

Srednja včerajšnja temperatura: 37° nor-
malna 67° — Padavina v mm 17.7.

+

**Ravnateljstvo trgovskega bol-
niškega in podpornega društva
v Ljubljani** naznanja tužno vest, da
je njegov mnogoletni častni član,
gospod

Jos. Vinc. Krisper

zasebnik in posestnik

včeraj ob 4. zjutraj po dolgi mučni
bolezni, previden s sv. zakramenti za
umirajoče v 93. letu starosti mirno
v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v sredo, dne 26. fe-
bruarja ob 4. popoldne iz hiše za-
losti, Mestni trg št. 19 na pokopa-
lišče k Sv. Krištofu.

Blagoga rajnika priporočamo v
blag spomin.

Ljubljana, 25. februarja 1908.

Zahvala.

V dnevih neizmerno bridkosti
vsled dolgotrajne bolezni in bridke
izgube nepozahne soproge, oziroma
matere, hčere, gospe

Franciške Damjan
soproge posestnika in župana

nam je bilo v veliko tolažbo nebroj
dokazov srčnega sočutja od vseh
strani.

Ginjini smatramo za svojo dolž-
nost da se kar najiskrenejše zahvalimo
za obilne izraze tolažbe in srčno za-
hvalimo vse litijske uradništvo za kor-
porativno udeležbo pri pogrebu.
Pred vsem globoko zahvala gospo-
dom pevcem iz Litije in Šmartna za
res ganljivo petje, srčna hvala po-
žarni hrabri litijski, vsem ljubim
znancem in prijateljem, vsem trža-
nom litiskim, častecemu spremstvu
iz litijske okolice in Ljubljane in
sploh vsem udeležnikom, ki so drago
spremili do kraja tihga miru.

V Litiji, dne 24. svečana 1908.

714 **Žalujoci ostali.**

Gospodična

iz dobre hiše, vajena gospodinjstva,
bi rada čimprej prišla na Italijansko
v kako fino meščansko hišo. 710

Naslov: E. G., Gledališke ulice
št. 3, III.

Lep lokal

pripraven za vsako trgovino, se odda
na Mestnem trgu

Ponudbe naj se pošljejo poste
restante, Ljubljana št. 20. 680-8

Pekarija

Blagajne,

varne
proti požaru in vltom, Fox
pisalni stroji, ameriško po-
hištvo za pisarnice ceneje nego
kjerkoli. — Bečko skladišče
blagajna, delničarsko društvo
Zagreb, Ilica 22. 3424-60

Podružnica v Splitu. Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Podružnica v Celovcu.
Del. glavnica K 2.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond K 200.000.
priporoča
promese na komunalne srečke k zbiranju 2. marca do K 15%
glavni dobiček K 300.000
promese na Tiske srečke k zbiranju 1. aprila do K 7%
glavni dobiček K 180.000
Obe promesi skupaj le K 21.
sprejema
vloge na knjižice in na tekoči račun
proti 4½% nim obrestim.

Zajamčeno nepremočljivo mazilo za usnje

HEVEAX!

dela usnje mehko, trdno in zajamčeno nepremočljivo.
Pločevinasta škatlja s čopičem stane 3 K, 10 škatelj 25 K.

Na strokovnih razstavah samo najvišje odlike.
Zaloga za Kranjsko: FR. SZANTNER
v Ljubljani, Štefančevega ulice št. 4.

Velika zaloga za pivo na Kranjskem išče sa-
mostojnega, spretnega

razvaževalca piva

z večjo kavcijo. Znati mora oba deželna jezika in mora
biti popolnoma več običnim zaračunavanjem in poslovanja z
odjemalci.

Svojeručno pisane ponudbe do 1. marca pod „A, B. 100“
na upravišstvo „Slovenskega Naroda“.

ZELEZNATO VINO

lekarstva
Gabrijela Piccoli *
v Ljubljani
c. in kr. dvorni zalagatelj
in papežev zalagatelj

izvrstno učinkujoče, ima v sebi železov
preparat, kateri lahko prebavljanje po-
spešuje, priporočljivo je posebno
slabotnim, na pomanjkanju krvi trpečim
in tudi nervoznim osebam, bledičnim
in slabotnim otrokom.

Ena politrška stekla K 2.—. Poštni zavoj
s 3 stekla K 6.60 franko zaboj in poština.

Naročila se točno iz-
vrše proti povzetju.

Dr. Kopřiva zdravstveni svetnik in
mestni fizik v Ljubljani
je zapisoval okrevajočim in malokrvnim
vedno z najboljšim uspehom železnato
vino lekarstva Piccoli v Ljubljani.

Dr. S. Sterger c. kr. okrajni zdravnik
v Ljubljani, je v slučajih
bledice in pri okrevajočih otrocih z naj-
boljšim uspehom uporabljal železnato
vino lekarstva Piccoli v Ljubljani.

Dr. L. Fürber štabni zdravnik v Gorici
je zapisoval je osebam, ki
ki so že delj časa bile nerazne, železnato
vino lekarstva Piccoli v Ljubljani in
sicer vedno z najboljšim uspehom.

Dr. F. Gelger praktični zdravnik v Lju-
bljani, dosegel je z želez-
natim vinom lekarstva Piccoli v Lju-
bljani izvrstne uspehe.

Dr. Defranceschi primarij v bolnišnici
usmiljenih bratov v
Kandiji pri Novem mestu izjavlja, da je z
uspehom železnatega vina lek. Piccoli v
Ljubljani zelo zadovoljen.

Št. 2889

706 1

Razpis.

V škofoješkem cestnem okraju je oddati službo

začasnega cestnega mojstra (preglednika)

s katero službo je združena letna plača 960 kron.
Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje
do 1. aprila 1908

podpisaneu deželnemu odboru.
Prošnjam je priložiti krstni in domovinski list, izpričevala o šolski
naobrazbi, izpričevalo o neomadeževanem življenju ter zdravniško izpričevalo
o fizični sposobnosti.
Prednost imajo tisti prosilci, ki dokažejo, da imajo praktične izkušnje
v cestnih poslih.

Deželni odbor vojvodinje kranjske

v Ljubljani, dne 24. februarja 1908.

restavracije „pri Roži“

v Ljubljani, Židovska ulica št. 6.

Točila se bo slej ko prej priznalo izvrstna pijača.
Najboljša dolenska in druga pri vinogradnikih naravnost
dobavljena vina.

Opozarja se slavno občinstvo posebno na dejstvo, da
je to edina restavracija v Ljubljani, kjer se :

vse leto toči izključno le

plzenski „prazdroj“ (zimsko pivo)
na lesene pipe (brez presije).
Popolnoma bom restavracijo tudi z opoldanskim me-
šanom hrano in opozarjam zlasti prejšnje obiskovalce
restavracije Fantini v Gradcu na svojo kuhinjo, oblu-
bljajoč le-te, kakor tudi drugim častitim gostom, da se
bom potrudila vsem željam po možnosti ustreči.
Pričakujoč obilnega obiska se priporočam
z odličnim spoštovanjem

Marija Fantini.

čevljar. pomočnikov

sprejme JOSIP KOLMAN na Bledu
(Gorenjsko). 668-2

Učitelj stenografije

poučuje s 1. marcem t. l. vsak dan
obe stenografiji.
Ponudbe pod „8 K“ na uprav.
„Slov. Naroda“ do 28. t. m. 688-8

Večletni dobro vpeljeni 687-2

potnik

želi službo premeniti.
Ponudbe pod „Vpeljan 1585“,
poste restanto, Ljubljana I.

Izučen železninar z večjo glavnico

želi vstopiti v kako podjetje za
družabnika. 643-2
Ponudbe Kranj, poste restanto I.

Prijazno stanovanje

2 sobi, kuhinja, drvarnica se takoj
odda. 694-2
Več pri hišnici v Florjanskih
ulicah 24 ali pa ravnotam v I. nad-
stropju.

Klobuki se sprejemajo v popravo.

Najem.

Zaradi obiteljskih odnošajev se daje v
najem na pet ali več let

enonadstropna hiša

v Fužini z izvrstnimi obokanimi prostori
pivnicami in s potrebnimi gospodarskimi
zgradbami, vrlo sposobna za vsako trgovino,
prodajalnice, hotel z gostilno in stanova-
njem; istotako se daje v najem za isti čas
tudi več mliv in travnikov. Hiša je novo-
zgrajena, leži na dobrem kraju ob glavni
cesti ter ima zadaj prostran travnik, jako
ploden, pa se eventualno tudi lahko porabi
za prirerjanje raznih zabav. — Železniški ko-
lodvor blizu, živa voda v neposredni bližini.
Pojasnila daje lastnik Jakov Pleše,
Lokve na Hrvaškem. 658-3

Kavarna MERKUR

vsako sredo, soboto in nedeljo
vso noč odprta.
Prodaja se tudi
biljard
Jako pripravljen za no deželo.
Viktor Izlaker.

Okoli 250 hektolitrov belega vina

je naprodaj v Brdih pri Gorici po jako ugodni cen.
Več pove upravnišstvo „Slovenskega Naroda“.

V restavraciji
„pri Novem svetu“
na Mariji Terezije cesti 14
bo
na debeli četrtek, 27. februarja
domači ples.

Točil se bo Gombačev rizling (Krška gora)
in Lenarčičev rizling iz Turnške graščine (Le-
skovce), druga dolenska vina in fini štajerski
ljutomerec ter istrski teran
Vabim vse cenjene goste, prijatelje in znance
najprisrčneje na obisk.
Z odličnim spoštovanjem
VALENTIN MRK.

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane jut. žel.	Dohod v Ljubljano jut. žel.
7-05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Prago.	8-58 jutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Jesenice, Gorice, Trsta.
7-07 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	8-34 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
7-08 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.	11-15 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice.
7-40 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorico drž. žel., Trs. drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec.	2-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
8-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	4-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel. Jesenice.
8-45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel. Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.	6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Jesenice.
7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.
7-35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Prago.	8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel. Gorice drž. žel., Jesenice.
8-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).	11-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel. Gorice drž. žel., Jesenice.
Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:	Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:
7-28 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.	6-46 jutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.
7-08 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik	10-59 predpoldne. Osebn. vlak iz Kamnika
7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik	6-10 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.
10-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih v oktobru.)	9-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Samo ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Ponudbeni razpis.

V svrhu oddaje stavbinskih del novega dvorazrednega šolskega
poslopja v Žalni se boče vršila

dne 22. marca 1908 popoldne ob 3. uri

v šolskem poslopju

zmanjševalna dražba.

Stavbna dela so sledeče proračunjena:

Zidarska dela	15.799 K 32 h
Kamnoseška dela	1.714 " 02 "
Tesarska dela	4.757 " 79 "
Mizarska dela	1.733 " — "
Ključavničarska dela	3.167 " 12 "
Kleparska dela	750 " 91 "
Plesarska dela	439 " 12 "
Slikarska dela	90 " 49 "
Steklarska dela	371 " 55 "
Pečarska dela	498 " — "
Šolska oprava	1.471 " — "
Skupaj	30.792 K 32 h

Varščina znaša 10% in se mora vložiti pred dražbo. Načrti, stroš-
kovnik in stavbni pogoji so razgrnjeni v šolskem poslopju podjetnikom v
vpogled.

Krajni šolski svet v Žalni

dne 22. svečana 1908.